

Jaardocument 2014

**RIJKS
museum
TWENTHE**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audt & Assurance B.V.

datum **23 MAART 2015**

Behorende bij briefnr. **419** d.d. **23.3.2015**
paraaf **[Handwritten Signature]**

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum **23 MAART 2015**

paraaf

Inhoud

Akkoordverklaring Raad van Toezicht 5

Bericht van de Raad van Toezicht 7

Bestuursverslag 9

1. 2014 - een korte kenschets van het verslagjaar
2. museale innovatie
3. de publiekstaak
4. de collectietaak
5. bestuurlijke en organisatorische zaken
6. zakelijke en financiële analyse

Prestatieverantwoording 21

Financiële verantwoording 22

Balans per 31 december 2014
Categoriale exploitatierekening over 2014
Categoriale en functionele exploitatierekening over 2014
Kasstroomoverzicht
Toelichting
Specificatie van posten op de balans
Toelichting op de categoriale exploitatierekening
Toelichting op de categoriale en functionele exploitatierekening
Eigen inkomsten
Resultaatbestemming 2014
Rapportage WNT

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 50

Rijksmuseum Twenthe
Lasondersingel 129-131
7514 BP Enschede
053 4358675
info@rijksmuseumtwenthe.nl
www.rijksmuseumtwenthe.nl

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015
paraaf

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum **23 MAART 2015**
paraaf

Akkoordverklaring **Raad van Toezicht**

Het bestuursverslag 2014 van Stichting Rijksmuseum Twenthe is goedgekeurd in de vergadering van de Raad van Toezicht van de Stichting Rijksmuseum Twenthe op 23 maart 2015.

Raad van Toezicht

Mr. E. ten Cate (voorzitter)

Drs. B. Fransen

Mr. Dr. E. Helder

Mr. G.J. Jansen

Drs. P.J. Schoon

Directeur

Drs. K.A. Odding

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum **23 MAART 2015**

paraaf

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum **23 MAART 2015**

paraaf

Bericht van de Raad van Toezicht

Na de onzekere tijden die het museum in 2012 doormaakte en na het overgangsjaar 2013 was 2014 het eerste jaar waarin Rijksmuseum Twenthe ten volle de vruchten plukte van de herpositionering van het museum en van het nieuwe beleid. Diverse internationale samenwerkingen leidden tot een serie hoogst ambitieuze tentoonstellingen die nationaal en ook internationaal veel publiciteit trokken. Het aantal museumbezoekers was in 2014 maar liefst 70% hoger dan in enig eerder jaar. Ook heeft RMT in 2014 een recordaantal leerlingen en scholieren getrokken. Andere projecten die in 2014 aandacht van de staf vroegen waren de herinrichting van de Gobelinzal tot een goed geoutilleerd multifunctioneel auditorium, ontvangstzaal en presentatieruimte en de ontwikkeling van een nieuwe huisstijl en een hoogst vernieuwende website waarmee RMT in 2014 het fundament heeft gelegd voor de digitale strategie in de komende jaren.

Kijkend naar het museaal beleid van het Rijk vallen drie begrippen op die de afgelopen jaren telkens terugkwamen: samenwerken, educatie en ondernemerschap. Op alle drie de gebieden heeft RMT grote stappen gezet. Daarbij vindt de Raad van Toezicht het een belangrijke stap dat de minister met ingang van 2017 de rijksgesubsidieerde musea de mogelijkheid geeft om het beheer en onderhoud over het eigen museumgebouw te voeren. Wij gaan er van uit dat dit het museum in staat stelt ook deze taak op een ondernemender en volledig geïntegreerde manier uit te voeren. Ook de bekostiging van de beheer- en behoudstaak ten aanzien van de collectie en de publiekstaak zullen vanaf 2017 veranderen. Zorgen heeft de Raad dat het rijk voldoende geld zal bestemmen voor de zo belangrijke beheer- en behoudstaak.

In het verslagjaar vergaderde de Raad van Toezicht driemaal, op 24 maart, op 23 juni en op 3 november. In die vergaderingen was veel aandacht voor de financiële ontwikkeling van het museum die de raad als solide karakteriseert. Ook is er regelmatig gesproken over de duurzame ontwikkeling van dit museum als een door alle drie de overheden gedragen museum dat internationaal denkt en regionaal opereert.

Tot slot, de Raad van Toezicht is verheugd dat de Minister zich bij haar bezoek in september aan ons museum positief heeft uitgelaten over de nieuwe koers en de resultaten van het museum. In het parlement heeft zij toegezegd dat RMT bij de volgende cultuurnotaperiode weer volwaardig mee zal doen. Dit stemt tot voldoening. Wel vragen wij aandacht voor de wijze van financiering. In 2013 heeft de minister het financieel tekort 'gerepareerd' door middel van vier projectsubsidies voor de jaren 2013 t/m 2016. Hiermee zijn de eerste stappen gezet op weg naar een structurele oplossing voor het vraagstuk van de duurzame instandhouding en openstelling van het museum.

De Raad van Toezicht onderschrijft het belang dat de minister hecht aan een goede samenwerking tussen de verschillende overheden. De directie van het museum heeft in het afgelopen jaar regelmatig overleg gevoerd over verankering van het museum in het provinciaal en gemeentelijk beleid. Wij zien ook dat ook de provinciale en gemeentelijke overheid het belang van RMT voor de toekomst van de regio scherp op het netvlies hebben. Wij realiseren ons dat 2015 een belangrijk jaar wordt omdat de samenwerking met gemeente en provincie een structurelere vorm moet krijgen. Wij hopen dat de toekomstverkenning 2015-2020 die de directie heeft geschreven richtinggevend kan zijn in de gesprekken.

Namens de Raad van Toezicht, Egbert ten Cate

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum **23 MAART 2015**

paraaf

Bestuursverslag

1. 2014 - een korte kenschets van het verslagjaar

2014 was in veel opzichten een memorabel jaar. Het museum heeft een tentoonstellingsprogramma gerealiseerd zoals nooit tevoren. Het drieluik van Vlaamse schilderkunst dat RMT toonde in nauwe samenwerking met het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen vormde hiervan het hart. Achtereenvolgens presenteerde het museum tentoonstellingen met de Vlaamse expressionisten, de Vlaamse barok en de Vlaamse primitieven. Meesterwerken van de grootste Vlaamse kunstenaars als Permeke, Rubens, Van Dyck, Jordaens, Memling, Van der Weyden en Van Eyck waren allemaal in het verslagjaar te zien in het museum aan de Lasondersingel. Het Vlaamse thema werd doorgetrokken tot het heden met een tentoonstelling van vroeg werk van Jan Fabre. In oktober werd vervolgens de eerste tentoonstelling van de 18e eeuwse Zweedse portretschilder Alexander Roslin geopend, een prachtig samenwerkingsproject met het National Museum in Stockholm. En dit zijn alleen nog maar de grote tentoonstellingen. Rijksmuseum Twenthe ontving in 2014 dan ook een recordaantal bezoekers. Ook de ingrijpende wijziging van het educatieaanbod in 2013 en 2014 begon in 2014 vruchten af te werpen met een ongekend hoog aantal scholieren en leerlingen die gebruik maakten van het aanbod.

De jaarrekening in dit jaarrapport toont een exploitatieresultaat van € 814 600. Een fors resultaat dat nadrukkelijke nuancering behoeft. Na onderhandelingen met het Rijksvastgoedbedrijf in 2012 en 2013 is dit jaar de huursom met € 673 400 verlaagd. De huursubsidie is in het verslagjaar ongewijzigd gebleven. Het resterende bedrag is beklemd en is op aanwijzing van het ministerie toegevoegd aan het bestemmingsfonds OCW huisvesting. Het voor het bovenstaande gecorrigeerde exploitatieresultaat, ten bedrage van € 141 200, is veroorzaakt door de toename van het aantal bezoekers en hun bestedingen in de museumwinkel en het museumcafé. Na de verplichte dotatie aan het bestemmingsfonds OCW niet bestede CuNo-gelden is het restant toegevoegd aan de bestemmingsreserve tijdelijke presentaties. Beide bestemmingsreserves worden in 2015 en 2016 aangewend om het ambitieuze tentoonstellingsprogramma te realiseren.

De forse korting op de structurele exploitatiesubsidie vanuit het Rijk per 1 januari 2013 is in het voorjaar van 2013 deels 'gerepareerd' door een vierjarige projectsubsidie ter hoogte van € 1.732.000 (over de periode 2013-2016) vanuit het Ministerie van OCW en eveneens vierjarige projectsubsidies van € 280.000 (over de periode 2013-2016) vanuit de Provincie Overijssel en de Gemeente Enschede elk. In 2016 zullen de drie genoemde overheden keuzes moeten maken ten aanzien van hun culturele basisinfrastructuren en de hoogtes van de daarbij behorende subsidies. Rijksmuseum Twenthe heeft de afgelopen jaren hard gewerkt om de positie en betekenis zowel nationaal, als provinciaal als lokaal te vergroten. Het museum heeft het eigen bestaansrecht meer dan bewezen. Dat neemt niet weg dat de zorgen over de periode na 2016 nog niet zijn weggenomen. Het is noodzakelijk dat de genoemde projectsubsidies dan een structureel karakter krijgen.

In 2014 werd ook aanzienlijk geïnvesteerd in de toekomst van Rijksmuseum Twenthe. Het meest in het oog springend waren de complete herinrichting van de Gobelinzaal tot een multifunctioneel auditorium, ontvangstruimte en tentoonstellingszaal en de ontwikkeling van een hypermoderne website met allerlei organisatorische beheersfuncties op de achtergrond. Ook de gedeeltelijke verplaatsing van de winkel van het museumcafé naar de entreehal vond in het verslagjaar plaats. Veel aandacht vroegen voorts de voorbereidingen voor de vernieuwing van het voorplein met een reconstructie van de entree uit 1930 en een hoogst innovatieve collectiesite die beide in 2015 gerealiseerd worden.

Rijksmuseum Twenthe wil een ondernemend museum zijn. En daarbij bedoelen we niet alleen dat we geld moeten verdienen om ons tentoonstellingsprogramma te kunnen realiseren of om aan de normen van de eigen inkomsten te voldoen. Nee, ondernemerschap betekent voor RMT dat wij daadwerkelijk waarden willen toevoegen en daarvoor moet je een analyse maken waar behoeften liggen en kwaliteiten. Vanuit die analyse hebben wij in het verslagjaar samenwerking gezocht met de Enschedese kunstacademie AKI-ArtEZ om gezamenlijk een academie op te zetten die kunst, technologie en ondernemerschap bij elkaar brengt: de Academie van Verbeelding. Later in dit verslag wordt nog kort ingegaan op de ambities rond de Academie van Verbeelding.

Rijksmuseum Twenthe is een kunstmuseum met een nationale taak; een museum dat op alle vlakken internationale samenwerking zoekt en een museum dat dat (inter)nationale perspectief voortdurend gebruikt

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

om ook in de regio van grote toegevoegde waarde te zijn. Onze visie en strategie in het verslagjaar 2014 wordt het beste samengevat met het overbekende motto: think global, act local.

2. Museale innovatie

In het eind 2012 vastgestelde visiedocument van Rijksmuseum Twenthe stond niet langer de kunst centraal maar de mens. In plaats van doel werd de kunst het middel. Voorheen kenschetste het museum zich als een 'museum voor oude en moderne kunst', nu is het 'het museum van de verbeelding'. In RMT gebruiken we de kunst namelijk om universele, menselijke verhalen te vertellen. Wie wij zijn, wat ons drijft, waar wij vandaan komen en hoe wij onze wereld vormgeven. Het publiek werd de absolute focus.

Tentoonstellingsonderwerpen moeten een concrete betekenis in het heden hebben. Mensen moeten zich ertoe kunnen verhouden, anders heeft het geen zin. In de dagelijkse praktijk van het maken van de tentoonstellingen blijkt dit tot wezenlijk andere concepten en tot wezenlijk nieuwe scenografieën van tentoonstellingen te leiden. In het volgende hoofdstuk worden enkele van de tentoonstellingsverhalen in 2014 kort toegelicht. Het begrip 'museum van de verbeelding' helpt ons innovatief te zijn. Onze innovatieve kracht is erop gericht nieuwe betekenissen te genereren.

RMT heeft de ambitie om uit te groeien tot het meest innovatieve museum van Nederland. In het verslagjaar hebben wij ook enkele andere stappen kunnen zetten op het gebied van de museale innovatie.

Het digitale museum

Kennis en informatie zijn gemeengoed geworden, toegankelijk voor iedereen met een internetverbinding. Waar musea voorheen naar binnen gerichte instellingen waren, worden nu virtuele muren omlaaggehaald. RMT presenteerde in september 2014 een nieuwe website die niet alleen eigen nieuws biedt maar ook kunstnieuws van elders. De kennis en ervaring van de museummedewerkers wordt gebruikt om te selecteren, te verbinden en connecties te leggen tussen nieuwsberichten en tentoonstellingen elders. De aloude museale functies worden geleidelijk uitgebreid tot het digitale domein. In 2015 wordt de volgende stap gezet naar het digitale museum met een hoogst innovatieve collectiesite waarbij de eigen database ontsloten wordt in samenhang met open databases elders op het web. Rijksmuseum Twenthe als curator op het wereldwijde web.

Overigens biedt de nieuwe site nu al veel meer mogelijkheden dan de gemiddelde bezoeker ziet. Het is het spreekwoordelijke topje van de ijsberg. Achter de schermen van de website zit bijvoorbeeld een vernuftig intranet dat boekingen direct koppelt met een activiteitenagenda. Taken worden uitgewisseld tussen collega's en overzichtelijk verwerkt. Met een druk op de knop kan elke medewerker van het museum zien welke activiteiten het museum de komende tijd te wachten staat en wat zijn of haar rol hierin is. Kortom, een geïntegreerde digitale infrastructuur zowel voor bezoekers als voor medewerkers.

De Academie van Verbeelding

In het verslagjaar is veel energie gestoken in de voorbereidingen voor de zogenaamde Academie van Verbeelding. De achtergrond van deze academie is de volgende: de oudste musea in de 18de en 19de eeuw waren studiecollections van genootschappen van connaisseurs en liefhebbers die wilden bestuderen en vergelijken. Burgers die kennis wilden ontwikkelen. Pas in de loop van de 20ste eeuw werd de publiekstaak belangrijker in het museum. Het museum ontwikkelde zich tot autoriteit en onderwijzer. Het museum oordeelde over kwaliteit maar verloor de centrale plek bij de ontwikkeling van nieuwe kennis. Kan het museum in de 21ste eeuw zich opnieuw transformeren tot een creatieve kracht?

In de Academie van Verbeelding werken kunstenaars, studenten en ondernemers samen om tot nieuwe ideeën en vooral nieuwe producten te komen. De Academie van Verbeelding richt zich op het samenbrengen van kunst, technologie en ondernemerschap. In de academie stimuleren we open innovatie waarbij zzp-ers, mkb-ers en ontwikkelaars uit het grootbedrijf samen met kunstenaars, ontwerpers, studenten en zelfs leerlingen uit het middelbaar onderwijs werken aan de ontwikkeling van nieuwe producten voor nieuwe markten. RMT wil met dit initiatief mede een bijdrage leveren aan de stimulering van de regionale economie en daarmee de werkgelegenheid. In het verslagjaar zijn al diverse kleinere en voorbereidende samenwerkingen gestart met de Universiteit Twente, Saxion Hogeschool en AKI-ArtEZ. In 2015 beginnen we ondermeer met 'de Innovatiesessies' en met de verdere voorbereidingen voor de academie. De academie wordt een vrijplaats waar kunst, technologie en ondernemerschap samenkomen. Waar bedrijven nieuwe producten ontwikkelen en waar studenten met nieuwe technieken in aanraking komen. De Academie van Verbeelding wordt de meest radicale stap van RMT om zich te ontwikkelen tot een netwerkorganisatie - een 21ste eeuws netwerkmuseum als incarnatie van een 18de eeuws genootschap.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

3. De publiekstaak

3.1 Tentoonstellingen

In 2014 werden drie zeer omvangrijke tentoonstellingen georganiseerd, vier middelgrote tentoonstellingen en één kleine presentatie. Gedurende het hele verslagjaar was voorts nog de collectiepresentatie Paden naar het Paradijs te zien en in de eerste maanden van het jaar het eerste deel van de driedelige samenwerking met het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten te Antwerpen: het Vlaams expressionisme. De tentoonstellingen worden hier gepresenteerd in volgorde waarin ze in het museum te zien waren.

Maria Blaisse - The Emergence of Form
van 9 februari 2014 t/m 17 augustus 2014

Vormgever en beeldend kunstenaar Maria Blaisse vervult al veertig jaar een vooraanstaande rol in de Nederlandse designwereld. Zij volgt los van alle trends haar eigen pad, waarbij de zoektocht naar materie en vorm centraal staat. Voor Rijksmuseum Twenthe was dit de aanleiding voor de overzichtstentoonstelling *The Emergence of Form* waarin haar belangrijkste werken van de afgelopen veertig jaar zijn samengebracht.

Jan Fabre. Insectentekeningen en insectensculpturen 1975-1979
van 15 maart t/m 24 augustus

Niet eerder was het vroege werk van de Antwerpse kunstenaar, theatermaker en erkend enfant terrible Jan Fabre te zien in zijn complete samenhang. Kenmerkend voor het vroege werk van Jan Fabre is onmiskenbaar zijn fascinatie met insecten en spinnen. Fabre tekende honderden bladen vol met insecten en spinnen, ook maakte hij kwetsbare insectensculpturen. Hij beziet de wereld van de insecten niet als een entomoloog, maar hij verbeeldt de verschijnselen van de natuur, van leven en dood. Deze fascinatie is een rode draad gebleven door zijn hele werk.

Rubens, Van Dyck, Jordaens - de Vlaamse barok
van 5 april tot en met 28 september 2014

RMT vertelt verhalen, universele verhalen die ons vertellen wie we zijn en waar we vandaan komen. Over wat verandert en wat niet verandert. *Rubens, Van Dyck, Jordaens. De Vlaamse barok* was daarom niet alleen een tentoonstelling vol heroïsche Christusfiguren, vrouwelijke rondingen en mythologische goden met dramatisch wapperende haren - dat is immers hetgeen waar wij aan denken bij Vlaamse kunst uit de 17de eeuw. Nee, met deze tentoonstelling reikte RMT voorbij het cliché van de Vlaamse barok. Aan de hand van meer dan vijftig schilderijen en enkele tientallen prenten gaf de tentoonstelling inzicht in de betekenis, het functioneren en de impact van de 17e-eeuwse kunst zoals ze in Vlaanderen werd geproduceerd. Daarmee werd *en passant* onze eigen Hollandse Gouden Eeuw in een ander licht geplaatst. De tentoonstelling die van april t/m september in RMT te zien was is voortgekomen uit een samenwerking met het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen. Het merendeel van deze werken was nog niet eerder in Nederland te zien.

Leven tussen kunst, de collectie van Marina Eshuis
van 7 september tot en met 4 januari 2015

De verzameling van Marina Eshuis vertelt het opmerkelijke verhaal van een doktersfamilie uit Twente met een passie voor moderne kunst. Met de eerste grote aankoop van de familie in 1940 - drie prachtige werken van niemand minder dan Jan Sluijters - legden zij onbewust de basis voor een collectie met grote kunsthistorische waarde. Dankzij de toewijding van dochter Marina Eshuis (1934) groeide de collectie uit tot een van de mooiste privécollecties van Twente. De ruim honderdvijftig werken die Eshuis verzamelde omringen haar tot op de dag van vandaag in haar huis in Tubbergen. Rijksmuseum Twenthe toonde een groot deel van haar collectie.

De Ontdekking van de Wereld. Jan van Eyck, Rogier van der Weyden e.v.a.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015
paraaf

van 7 september tot en met 4 januari 2015

Na 'Permeke en de Vlaamse expressionisten' en 'Rubens, Van Dyck, Jordaens. De Vlaamse barok' presenteerde Rijksmuseum Twenthe met 'De ontdekking van de wereld' het laatste luik van de prestigieuze, drieledige samenwerking met het Koninklijk Museum voor Schone Kunsten Antwerpen (KMSKA). Vijftiende- en vroeg-zestiende-eeuwse werken uit de verzameling van het Antwerpse museum, van de hand van van Eyck, van der Weyden, maar ook van Memling, Metsijs, Gerard David en vele anderen – werden aangevuld met hoogtepunten uit de eigen middeleeuwse collectie.

De tentoonstelling vertelde het verhaal hoe men in de 15e eeuw de wereld (her)ontdekte. Geen vijftiende-eeuwer die eraan twijfelde dat God de mens heeft geschapen en hem het Aards Paradijs schonk. Wie leeft naar Christus' voorbeeld, zal na het Laatste Oordeel worden beloond met een plekje in de hemel: het herstelde Paradijs. Centraal staat de gedachte dat alles op aarde – van de hoogste boom tot de kleinste boterbloem – is geschapen door God. Precies daarom wordt het vanaf de 15de eeuw zo belangrijk om de werkelijkheid tot in het kleinste detail weer te geven in de schilderkunst. Het is precies die fascinatie voor de werkelijkheid die er in de loop van de volgende eeuwen voor zal zorgen dat de diepreligieuze wereld langzaam verbrokkelt. In die zin zetten van Eyck en de zijnen onbewust de eerste stap naar de secularisering van de wereld.

Bij de tentoonstelling is een boek verschenen waarin acht vooraanstaande kunsthistorici, filosofen en letterkundigen hun licht laten schijnen op de ontwikkelingen in de kunst van de vijftiende en zestiende eeuw. Stuk voor stuk zijn hun teksten puzzelstukjes, en dragen ze bij tot een beter begrip van dit unieke kantelmoment in de (kunst)geschiedenis, waarin de werkelijkheid voor het eerst sinds de Oudheid opnieuw het onverbidelijke ijkpunt wordt in de beeldende kunst.

Alexander Roslin. Portrettist van de aristocratie
Van 19 oktober t/m 12 april 2015

Rijkdom, macht, aanzien en decadentie: de Zweedse schilder Alexander Roslin (1718-1793) wist feilloos de heersende klasse van zijn tijd weer te geven. Als reizende portretschilder trok hij in de tweede helft van de 18de eeuw langs de Europese vorstenhuizen om koningen, hoge adel en andere leden van de aristocratie in hun meest prachtige uitdossingen weer te geven. Roslin vereeuwigde de heersende klasse op het hoogtepunt van haar rijkdom en macht. Hij was de chroniqueur van de decadentie van de late 18de eeuw. Deze eerste Roslin-tentoonstelling in Nederland was voor het Nederlandse publiek niet alleen een unieke kans om kennis te maken met het prachtige oeuvre van Roslin, maar nam de bezoekers ook mee in de wereld van de geportretteerden. Hun fascinerende, soms dramatische, intrigerende, prachtige historische en persoonlijke verhalen - inclusief intriges op politiek en moreel gebied - vormden het verhaal van de tentoonstelling. Zo werd een fascinerend beeld gegeven van een klasse en een levensstijl die ten tijde van Roslin de climax beleefde, juist voordat met de revolutie de ondergang kwam. De tentoonstelling kroop dicht op de huid van de kunstenaar en zijn clientèle.

Speciaal voor deze tentoonstelling kreeg RMT maar liefst dertien topstukken uit de Roslin-collectie van het Nationaal museum in Stockholm in bruikleen.

Anne Wenzel - Aesthetic Revolt
Van 18 oktober t/m 12 april 2015.

Wij denken doorgaans in cliché's, vindt Anne Wenzel. Wenzel ontrafelt en ontleedt symbolen, om ze te herleiden tot wat ze werkelijk zijn. De serie *Damaged Goods* (2013) geeft de rauwe realiteit weer van een oorlog. We houden ons graag voor dat de oorlog heroïsch is, maar de realiteit is ranzig en staat ver af van heroïek. Door de aangezichten van de bustes opzettelijk te verminken ontdoet zij hen van hun verheven status. De buste als boegbeeld van mannelijke macht wordt onderuit gehaald. Het inzicht dat een kunstwerk evengoed kan ontstaan door opbouw als door het gedeeltelijk vernietigen van een beeld, is cruciaal voor Wenzel. Opbouw en afbraak, schoonheid en geweld, macht en revolutie: Wenzel zoekt naar een perfect evenwicht tussen deze schijnbaar tegenstrijdige zaken. De halfvergane bloemstukken van Anne Wenzel uit de serie *Attempted Decadence* (2014) veranderen van betekenis door de context waarbinnen zij getoond worden in dit museum. Door ze te laten zien in combinatie met de tentoonstelling *Alexander Roslin*.

Portrettist van de Aristocratie, verworden deze sculpturen tot een zichtbare uitdrukking van de vergankelijkheid. Een vergankelijkheid die in de schilderijen van Roslin ongezien blijft, maar wel gevoeld wordt.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Jan Cremer

Van 10 december tot en met 12 januari 2015

Eind november kocht RMT een vroeg schilderij van misschien wel de meest bekende kunstenaar met Enschedese wortels: Jan Cremer. Het is een abstract werk uit 1959 toen de kunstenaar pas 19 jaar oud was. Het schilderij van de jonge Cremer, was in het museum te zien samen met het drieluik *Red, white and blue horses* uit 1985, dat RMT samen met de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed aankocht in 1990. Cremer werd in 1940 geboren in Enschede en deed in 1964 Nederland op zijn grondvesten schudden met zijn legendarische bestseller *Ik, Jan Cremer*, waarin werd afgerekend met de benepen jaren vijftig en de gevestigde literaire conventies. Maar ook in de periode daarvoor – eind jaren vijftig – had de 18-jarige Cremer al op provocatieve wijze de aandacht van cultureel Nederland getrokken. Niet met literair werk, maar met zijn schilderkunst die hij zelf omschreef als 'peinture barbarisme'. 'Ik sodemieter verf op een doek, ik druij, spat, sla, schop, ik vecht met verf en soms win ik', aldus Cremer. Met zijn expressieve en rauwe schilderijstijl zette hij zich af tegen de heersende esthetische normen.

3.2 Diverse publieksactiviteiten

Herfsttooi

18 en 19 oktober 2014

Rijksmuseum Twenthe organiseert inmiddels alweer drie jaren op rij een groot tweedaags festival onder de noemer Herfsttooi, een knipoog naar de op de natuur geïnspireerde feestweek die in de jaren zestig en zeventig grote drommen mensen naar het museum lokte. Ook in oktober 2014 organiseerde het museum een Herfsttooi festival. Ditmaal met als thema *Decadentie* ter gelegenheid van de opening van de nieuwe tentoonstelling *Alexander Roslin. Portretist van de Aristocratie*. Evenals vorige jaren was RMT tijdens Herfsttooi het decor van een groot aantal activiteiten. Een reeks optredens van het Het Symfonieorkest, diverse lezingen, een workshop *Hoge Pruiken*, demonstraties schermen, rondleidingen, een 'decadent' café in het Los Hoes in de tuin van het Rijksmuseum en een pruikenrace voor de jongste deelnemers. Tijdens het festival was het museum gratis toegankelijk. Herfsttooi is met stip het best bezochte weekend van de jaarkalender met zo'n 3000 bezoekers.

Twentse Salons

9 februari en 5-6 april en 7 september 2014

Een aantal keren per jaar wordt er, rondom de opening van een nieuwe tentoonstelling, een Twentse Salon georganiseerd. Een feestje voor onze bezoekers met lezingen, activiteiten, workshops, concerten, kinderactiviteiten, etc. De Twentse Salon heeft een gelijksoortig karakter als Herfsttooi, maar is iets kleiner van omvang en beperkt tot de zondagmiddag. Bezoekers hoeven niets extra's te betalen voor deelname aan de activiteiten: zij betalen de reguliere entreprijzen. Het zijn laagdrempelige aangelegenheden waar jong en oud op af komt. Rondom de opening van de tentoonstellingen uit het Vlaamse drieluik zijn de Twentse Salons driemaal omgedoopt tot 'Vlaamse Salons' met lezingen van Vlaamse toptalenten, Belgisch bier en zelfs Vlaamse frieten.

Gobelinzaal

RMT gaf aan glaskunstenaar Bernard Heesen de opdracht om vijf kroonluchters te maken voor de herinrichting van de grootste klassieke zaal in het museum: de Gobelinzaal. Het gaat om vijf "zwevende landschappen", waarmee het museum de bestaande kwaliteiten van de zaal wilde versterken door nieuwe toe te voegen. In de zaal hangen 17e eeuwse wandtapijten uit het voorouderlijk bezit van koningin Emma. Bij het vaststellen van de kleuren van de glazen pegels in de kroonluchters is Heesen nadrukkelijk uitgegaan van de kleuren in de gobelins. De kleuren zijn bewust net iets helderder gekozen waardoor de helder verlichte luchters een sprankelend tegenwicht geven aan de eeuwenoude wandtapijten. De kroonluchters van Bernard Heesen zijn de grote blikvangers. De Gobelinzaal is met recht één van de mooiste zalen van Twente geworden en is geschikt als auditorium, concertzaal, banketzaal én tentoonstellingszaal. Wij verwachten dat deze met de modernste presentatiemiddelen uitgeruste zaal in de komende jaren ook veelvuldig gebruikt zal worden voor zakelijke presentaties en ontvangsten.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum **23 MAART 2015**
paraaf

Publieksbegeleiding

Audiotour en instaprondleidingen (volwassenen)

Alle bezoekers konden in 2014 gratis gebruik maken van de Podcatcher audiotour. Er werden audiotours ontwikkeld bij de belangrijkste tentoonstellingen. In 2014 waren dat Paden naar het Paradijs, Rubens, Van Dyck en Jordaens, en De ontdekking van de Wereld. Het uitgangspunt om de conservator van de betreffende tentoonstelling de tour te laten inspreken hebben we ook in 2014 toegepast. De persoonlijke invalshoek die dit oplevert kan op veel waardering van het publiek leveren. Door de sterke toename van het aantal bezoekers is ook het aantal gebruikte tours explosief toegenomen. In 2013 werden 4773 tours gebruikt, tegen 20.555 in 2014. Alle tours werden aangeboden in Nederlands, Engels en Duits. Ook in 2014 werden iedere zondagmiddag twee gratis instaprondleidingen aangeboden. Afgelopen jaar werden de rondleidingen aangeboden bij de grootste tentoonstellingen, te weten: Paden naar het Paradijs, Rubens, Van Dyck en Jordaens, De ontdekking van de wereld en Alexander Roslin. Portrettist van de aristocratie. Afgelopen jaar hebben we geïnvesteerd in een audiosysteem waarmee de deelnemers via een koptelefoon de rondleider kunnen horen. Met name voor rondleidingen in de hoge zalen van de noordvleugel (slechte akoestiek) was dit een enorme verbetering.

Paradijskoffer en Kinder-doe-paradijs (gezinnen)

Voor gezinnen met kinderen van 4 tot 12 jaar is de Paradijskoffer en het Kinder-doe-paradijs ontwikkeld. Beide sluiten inhoudelijk aan bij de tentoonstelling Paden naar het Paradijs en hebben als doel om gezinnen op een leuke manier samen bezig te laten zijn in het museum. In de koffer zitten opdrachten en spelletjes die gezinnen op zaal kunnen doen en die altijd een relatie hebben met de kunstwerken die te zien zijn. In het Kinder-doe-paradijs kunnen kinderen samen met hun ouders objecten van vilt knippen en plakken die ze kunnen aanbrengen op een grote groene muur waarop de visioenen, idealen en wensen t.a.v. het Paradijs van alle bezoekers worden verzameld.

Lezingen en cursussen

Buiten de salons en festivals om organiseert RMT lezingen en cursussen met de vaste samenwerkingspartners Vrije Academie en HOVO Overijssel. De Vrij Academie organiseerde in de winter en in de herfst van 2014 twee cursussen in RMT. In aansluiting bij de tentoonstelling De ontdekking van de wereld organiseerde de Vrije Academie een (uitverkochte) lezing. De HOVO organiseerde in het najaar een cursus over de Vlaamse primitieven, aansluitend bij de tentoonstelling De ontdekking van de wereld.

3.3 Educatie

Het educatieve aanbod bestond in 2014 uit drie verschillende programma's met ieder een eigen zwaartepunt:

RMT Kunstkick

RMT Kunstkick is hét workshopprogramma van Rijksmuseum Twenthe, waarbij het zelf maken van een (kunst)werk en creatief bezig zijn centraal staat. De leerlingen krijgen een workshop van een echte kunstenaar en leren van alles over de werkwijze van de kunstenaar en de technieken die deze gebruikt. Maar minstens zo belangrijk is dat de eigen creativiteit van de leerlingen wordt geprikkeld. Onze Kunstkick-kunstenaars zijn in verschillende disciplines werkzaam: van schilderen tot mode en van beeldhouwen tot druktechnieken. Nieuw in 2014 was dat we Kunstkick ook hebben ontwikkeld voor het basisonderwijs (Kunstkick is ooit begonnen als programma voor het voortgezet onderwijs.) en dat we sinds dit jaar ook Kunstkick-workshops op scholen verzorgen. Daarnaast is er samen met AKI-ArtEZ een speciale Kunstkick ontwikkeld die op de academie plaatsvindt. Deze workshop is bestemd voor leerlingen uit de bovenbouw van HAVO/WVO.

Culture Scene Investigation

Culture Scene Investigation (CSI) is een in 2014 nieuw ontwikkeld lesformat waarbij het kunstbeschouwen en het ontdekken van de verhalen achter de kunstwerken centraal staat. Bij de tentoonstellingen De ontdekking van de wereld en Alexander Roslin zijn CSI-pilots ontwikkeld voor zowel het basis- als voortgezet

VOOR WAARMERKINGSDOELEN
BDO Audit & Assurance B.V.

onderwijs. Het uitgangspunt van de methode is dat er 1 overkoepelende vraag centraal staat waarop de leerlingen gedurende het bezoek aan de tentoonstelling zelf het antwoord 'ontdekken'. De museumdocent vertelt de leerlingen niet 'hoe het zit', maar aan de hand van verschillende vragen en opdrachten realiseren de leerlingen zich hoe iets in elkaar steekt. Deze benadering zullen wij ook gaan toepassen voor het nieuwe educatieve aanbod dat op dit moment wordt ontwikkeld voor de nieuwe collectiepresentatie *De Gouden Eeuw van Twente*.

Mijn Paradijs, jouw Paradijs

Mijn Paradijs, jouw Paradijs is een interactieve theatervoorstelling die plaatsvindt in de zalen van Paden naar het Paradijs. Bij de voorstelling, die wordt aangeboden in samenwerking met Theatergroep De Nieuwe Koning, staat het beleven centraal (receptief). Hoofdpersoon van de voorstelling is Patricia van het Pad. Ze is eigenlijk schoonmaakster in RMT, maar omdat de museumdocent niet komt opdagen moet zij voor een keer de leerlingen rondleiden door de tentoonstelling Paden naar het Paradijs. Eigenlijk is Patricia een beetje bang voor Paden naar het Paradijs. Want, wat is dat dan het Paradijs? In de voorstelling worden de leerlingen geprikkeld om zelf een beeld te vormen van het Paradijs. Naast de theatervoorstelling wordt bij Paden naar het Paradijs een interactieve rondleiding aangeboden, waarbij leerlingen aan de hand van filosofische vragen bij de kunstwerken hun ideeën over het Paradijs bespreken.

3.4 Marketing en communicatie en zakelijke contacten

Online marketing

In 2014 werd de nieuwe website www.rijksmuseumtwenthe.nl gelanceerd. Het aantal bezoeken aan de website steeg in 2014 met 51% ten opzichte van 2013, van 92.000 bezoeken naar 139.000. Het aantal unieke bezoekers steeg ook met 50%, van 62.000 naar 93.000. Het museum heeft in 2014 voor het eerst geëxperimenteerd met online marketing campagnes op Facebook. Het aantal 'organic likes' (mensen die zelf, zonder reclamecampagne, er voor kiezen om onze Facebookpagina te 'liken') op 1 december 2014 was 3274. Op zichzelf al een mooi aantal. Door de Facebook-campagne is dit aantal verder gestegen naar 5212 op 31 december 2014. Het aantal mensen dat actief reageert, de berichten deelt, liked, etc. is opvallend groot. Twitter blijft een goed medium om korte berichten te verspreiden om gezien te worden door onze stakeholders: politici, fondsen, etc. Het aantal Twitter volgers is organisch gestegen naar meer dan 4.000 in 2014.

Marketing rondom tentoonstellingen

In het afgelopen jaar zijn er diverse grote en kleinere marketingcampagnes uitgevoerd rondom de tentoonstellingen. De tentoonstellingen Maria Blaisse en Jan Fabre hebben groots in de belangstelling gestaan door het genereren van uitsluitend free publicity. Zowel in regionale als landelijke dagbladen was er veel aandacht voor beide tentoonstellingen. Diverse televisie-uitzendingen en radio-interviews met de kunstenaars droegen bij aan het succes van de free-publicity campagne.

Marketing rondom drieluik Vlaanderen

Vanaf eind 2013 volgde een reeks tentoonstellingen elkaar op die we voor het gemak het 'drieluik Vlaanderen' noemen: de tentoonstelling Permeke en de Vlaamse expressionisten, Rubens, Jordaens, Van Dyck en de Vlaamse Barok en De ontdekking van de wereld met Jan van Eyck, Rogier van der Weijden e.v.a. Een marketingmix van print (NRC katern, Tubantia special, vele kleine advertenties in Volkskrant, Trouw, NRC Next en NRC, pagina grote kleurenadvertenties in maandbladen voor cultuurminnaars zoals Collect, etc) Free Publicity (vrijwel elk nationaal dagblad, regionaal dagblad en het merendeel van de belangrijkste magazines voor onze doelgroep heeft aandacht besteed aan de drie tentoonstellingen), buitenreclame (Stadskantoorboek, A0 borden langs de weg) en online marketing (Facebookcampagne, Twitter, etc) droeg bij aan een explosieve bezoekerstoename in 2014.

Samenwerken

In 2014 heeft het marketingteam ingezet op het aanhalen van banden in de regio met diverse hoteliers. Arrangementen moeten zowel de hotels als RMT helpen om potentiële klanten te verleiden tot een bezoek

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

aan de regio. Hotels zoals De Broeierd en de Wilmersberg hebben inmiddels succesvol arrangementen samengesteld en zijn actieve ambassadeurs van het museum. Daarnaast heeft het museum de banden aangehaald met Enschede Promotie rondom het promoten van tentoonstellingen en het Herfststooi festival, en externe partners als Landschap van Overijssel en Twents Bureau voor Toerisme. De samenwerking met diverse partners rondom het realiseren van een NRC bijlage rondom de Rubens en Van Eijck tentoonstellingen is een schoolvoorbeeld van een geslaagde samenwerking, die voor alle partijen zeker voor herhaling vatbaar is.

3.5 Publieksonderzoek

Mede ter ondersteuning van de ontwikkeling van het marketingbeleid is in 2014 een nieuw publieksonderzoek uitgevoerd. Door dit onderzoek heeft het museum een beter beeld kunnen vormen van het publiek en inzicht te krijgen in het imago van Rijksmuseum Twenthe. Wat is de positie van het museum in de beleving van het publiek? Kan er een algemeen beeld worden gevormd van de bezoeker, wat is zijn beweegreden en zijn mening? Wie bezoekt het museum, waar komt de bezoeker vandaan, waar wordt het museum gevonden en wat vindt men ervan? Gekozen is voor een combinatie van een kwantitatief en een kwalitatief onderzoek, waarbij bezoekers na afloop van hun bezoek aan het museum werden geïnterviewd. Driehonderd bezoekers namen deel aan de interviews. Hieruit blijkt o.a. dat circa 40% uit Overijssel komt; het grootste deel (62 %) het museum in tweetallen bezoekt; de categorie 65+ de grootste groep vormt (44%) en men het museum gemiddeld een 8 toekent als rapportcijfer. 97% van de bezoekers geeft aan het museum nog eens te willen bezoeken in de toekomst.

Naast dit kwantitatieve deel van het onderzoek was er ook ruimte voor een kwalitatief deel, waarbij geïnterviewden werden uitgenodigd hun persoonlijke drijfveren en bevindingen te delen. Hieruit kunnen we opmaken dat het museum zeer gewaardeerd wordt. "Prachtig museum. Het is veel meer dan alleen maar schilderijtjes kijken", zei een bezoeker. Bezoekers uit Overijssel vinden het museum belangrijk voor de regio. Men vindt de kwaliteit van het aanbod hoog en men vindt het belangrijk dat er in de regio een museum van deze kwaliteit blijft. Bij zowel landelijke als regionale bezoekers zit de dreigende sluiting van 2012 nog vers in het geheugen. Men waardeert de diversiteit van het huidige aanbod en is tevreden over de teksten en de belichting van de schilderijen. Het is het publiek opgevallen dat er een andere wind waait. Ze ervaart het museum als actief. Men vindt dat de afstandelijkheid en de achterdocht is verdwenen.

4. De collectietaak

4.1 Het collectieplan

Rijksmuseum Twenthe wordt sinds het vaststellen van het nieuwe collectieplan in 2013 omschreven als 'het ideale mecenasmuseum'. Het museum is ontstaan dankzij het mecenaat van de familie Van Heek. Sindsdien hebben particuliere schenkingen en langdurige bruiklenen de collectie aanzienlijk verrijkt, zoals de omvangrijke recente schenking van belangrijke moderne en hedendaagse kunst uit de Collectie Depot VBVR aantoont. Door dergelijke verwervingen én uitzonderlijke aankopen is een ensemble van kunst en kunstnijverheid van hoge kwaliteit ontstaan met een voor Nederland bijna ongekende chronologische breedte van de middeleeuwen tot nu. Rijksmuseum Twenthe is als een van de weinige musea in Nederland in staat het publiek de ontwikkeling van de Nederlandse kunst na 1300 te tonen in de context van de westerse kunsttraditie.

In de nieuwe collectiepresentatie waar het museum momenteel aan werkt staan de schenkers en hun fascinaties centraal. Deze presentatie onder de titel "De gouden eeuw van Twente" wordt eind april 2015 geopend.

Schenkingen blijven de belangrijkste bron van verwervingen. Rijksmuseum Twenthe zal zich de komende jaren extra blijven richten op contacten met verzamelaars en liefhebbers die hun werken te zijner tijd een permanente plek in een openbare collectie willen geven. Eerder verkregen schenkingen zijn ook leidend bij de keuze van nieuwe aankopen.

4.2 Schenkingen

In 2014 werden 60 voorwerpen aan het museum geschonken. Hieronder valt een belangrijke deelcollectie van 16 werken van vertegenwoordigers van De Enschedese School op. Deze school die geen 'school' was

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

(of wilde maken), werd in 1976 opgericht door een aantal pas afgestudeerde studenten van de kunstacademie in Enschede, de AKI. Onder het motto 'moderne kunst per PTT' kregen abonnees van de stichting viermaal per jaar een kunstwerk thuisgestuurd. Dat kon van alles zijn, als het maar niet pretentief was: van een kunstenaarsontbijtservies met meegeglazuurde vervlekken tot een onder een eigen label geproduceerde muzieksingle. In 1997 werd in het Stedelijk Museum in Amsterdam en in Rijksmuseum Twenthe een tentoonstelling aan het werk van De Enschedese School gewijd. De schenking vult fraai de werken aan die het museum al in bezit had.

Eveneens door een particulier geschonken, is een hecht samenhangende verzameling moderne kunst met werk van gerenommeerde kunstenaars als Pieter Laurens Mol, Cornelius Rogge, Ulrich Rückriem, Herman de Vries en Leo Vroegindewij.

In nauw overleg met eigenaar Adriaan van Ravesteijn werd een tweede ruime schenking uit de Collectie Depot VBVR voorbereid. Ditmaal ging het om kunst en kunstnijverheid, waaronder werken van vooraanstaande ontwerpers als Alvar Aalto, Andries Copier, Charles en Ray Eames, Piet Hein Eek, Arne Jacobsen en Eero Saarinen. De Collectie Depot VBVR was de verzameling kunst en kunstnijverheid van Geert van Beijeren (die in 2005 overleed) en Adriaan van Ravesteijn (die in 2015 zou overlijden), de oprichters en eigenaars van galerie Art & Project. Uit deze verzameling, die uiteindelijk door donaties van de beide verzamelaars is verspreid over het Kröller-Müller Museum, Rijksmuseum Twenthe, Museum Boijmans Van Beuningen en het Stedelijk Museum in Amsterdam – en zo een aantal bases kreeg binnen de Collectie Nederland – en ook het Museum of Modern Art (MoMA) in New York, was eerder een omvangrijke verzameling moderne en hedendaagse beeldende kunst aan Rijksmuseum Twenthe geschonken.

4.3 Bruiklenen

Kunstenaar Bart Hess, aan wiens werk het museum in 2013-2014 de presentatie Hunt for high tech wijdde, gaf vier werken in langdurig bruikleen.

In samenwerking met zilverexpert Jean-Pierre van Reijen werden voorbereidingen getroffen voor een geheel gewijzigde presentatie – in nieuwe vitrines – van het 17de- en 18de-eeuwse zilver uit de omvangrijke collectie van de Martens-Mulder Stichting die het museum in langdurig bruikleen heeft.

In 2014 werden 48 voorwerpen uit de museumcollectie in kortdurend bruikleen afgestaan. Extra vermeldenswaard zijn het bruikleen van Fernando Gallego's Johannes de Doper aan Museum Boijmans Van Beuningen, twee schilderijen van Henri Fantin-Latour ten behoeve van de aan hem gewijde tentoonstelling in Gouda, De vijf zintuigen van Dirck Hals en Dirk Maas aan het North Carolina Museum of Art in Raleigh (USA), Jacob Pijnssen van Jacob Cornelisz. van Oostsanen voor de aan deze kunstenaar gewijde tentoonstelling in Alkmaar, zes stillevens voor Bloemkunst in paleis en tuin (Paleis Het Loo, Apeldoorn) en acht werken van Emo Verkerk voor de presentatie Emo Verkerk – schilderijen en sculpturen 1978-2014 in het Gemeentemuseum in Den Haag.

4.4 Aankopen

In 2014 werden voor het eerst na de crisis in 2012 weer enkele werken aangekocht. Het betrof allereerst het schilderij Compositie van de in 1940 in Enschede geboren schilder-schrijver Jan Cremer. Het kunstwerk, uit 1959, is een prachtig vitaal voorbeeld van Cremers vroege peinture barbarisme, dat aansloot bij werk van Karel Appel en geestverwanten, maar ook bij de peinture criminelle van Armando. Van Armando én vertegenwoordigers van Cobra heeft het museum werk in bezit.

Het schilderij van Cremer werd aangekocht op een veiling van het Zweedse veilinghuis Stockholms Auktionsverk. De aankoop is mede mogelijk gemaakt door financiële steun van particulieren.

Een tweede aankoop, waarvan de financiering werd gedeeld door het museum en een particuliere schenker, was die van een grote sculptuur van leisteen van Ulrich Rückriem. Van hem had het museum al een aantal kleinere werken, vooral edities. Dit is het eerste monumentale werk van deze vooraanstaande Duitse kunstenaar in de museumcollectie. Het zal in 2015 worden gepresenteerd in de tentoonstelling 'De Gouden Eeuw van Twente'.

Tot slot heeft het museum in 2013 een opdracht gegeven aan kunstenaar Bernard Heesen voor de vervaardiging van vijf kroonluchters die een vaste plek hebben gekregen in de Gobelinzal van het museum in 2014. De kroonluchters die met steun van het Mondriaan Fonds gemaakt werden zijn opgenomen in de collectie van het museum.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015
paraaf

4.5 Museale verwervingen vanaf 1933

Het landelijk onderzoek 'Museale verwervingen vanaf 1933', waaraan ook Rijksmuseum Twenthe heeft deelgenomen, trok in 2014 nog altijd publieke belangstelling. De museale aanwinsten uit de jaren 1933-1940 (voor de objecten die in die jaren vanuit Duitsland naar ons land zijn gekomen) en 1948-heden, waren ook door Rijksmuseum Twenthe onderzocht op hun herkomstgeschiedenis. Het onderzoek leverde voor Rijksmuseum Twenthe één voorwerp met een mogelijk problematische herkomstgeschiedenis, het schilderij *Landschap met oogstende boeren* (circa 1565) van Marten van Valckenborch I.

4.6 Registratie, documentatie

De collectie is voor 100% geregistreerd. Van de 8818 voorwerpen in het museum zijn 7997 digitaal gefotografeerd, d.w.z. 90,7 %. In 2014 is verder gewerkt aan het online beschikbaar maken van de collectie. Eind 2014 waren 7015 van de circa 8800 voorwerpen te raadplegen via de website.

4.7 Restauratie

De restaurator verrichtte periodieke conditiecontroles en daaruit volgende behandelingen, bereidde het transport en de presentatie van alle bruiklenen voor, koerierde bij bruiklenen aan derden en begeleidde de inrichting van tentoonstellingen. Zij beoordeelde ook de conditie van kunstwerken in het hoofdgebouw van Landgoed Singraven bij Denekamp. Daarnaast behandelde een assistent-restaurator onder toezicht van de vaste restaurator enkele kunstwerken van derden. Zes schilderijen van derden werden in het museum gerestaureerd, waaronder een bloemstilleven van Leo Gestel.

Het museum betreft meer en meer het publiek bij restauraties. Zo worden rondleidingen in het atelier aangeboden. Na de succesrijke veiling van de restauratiekosten van tien topstukken uit het museum eind 2013 (die een inhaalslag mogelijk maakte), worden achtereenvolgens voorwerpen op zaal gerestaureerd, zoals *De luitspeelster* van Jan Steen en *Het ontbijtje* van Jacob van Hulsdonck. Met de ingrijpende behandeling van een van de topstukken van het museum, het *Portret van Richard Mabott* door Hans Holbein de Jonge, werd eind 2014 begonnen. De restaurator houdt een weblog bij waardoor het publiek niet alleen in het museum, maar ook thuis de werkzaamheden en keuzes kan volgen.

Een stagiaire van de opleiding kunstgeschiedenis van de Universiteit Utrecht onderzocht het schilderijtje *Anna en Maria van of naar Hans Memling*. De restaurator onderzocht samen met restauratoren van het Rijksmuseum de Piramidevaas ('tulpenvaas', Delft) uit omstreeks 1700 in verband met de behandeling van een soortgelijke vaas in de collectie van het Rijksmuseum.

De acht houten heiligenbeelden (reliëkbustes) uit de stad Goa - aan de westkust van het huidige India - die het museum in langdurig bruikleen ontving, werden gerestaureerd. Het hout en de verflagen waren door het vele reizen en de toenmalige locatie nogal beschadigd.

4.8 Digitale collectie-ontsluiting in 2015: Het Huis van Heek online

De gangbare gedachte in veel musea is dat de internetrevolutie aan 'ons' voorbij zal gaan want 'wij' beschikken over 'echte' werken. Maar dat is een illusie, de digitalisering en de wereldwijde ontsluiting zal musea ingrijpend veranderen. Internet zet bestaande verhoudingen op losse schroeven en biedt RMT ongekende kansen om zich niet alleen regionaal of nationaal te onderscheiden maar ook internationaal. In 2014 heeft RMT een innovatieve website ontwikkeld met een veel sterker journalistieke opzet dan andere museumsites. De nieuwe site is een belangrijke stap in de vervulling van onze ambitie om de begrenzingsen van ons gebouw en regio te doorbreken en ons wereldwijd te presenteren.

In 2015 volgt de tweede stap met een in de site te integreren, digitale collectiepresentatie waarbij ieder kunstvoorwerp een mini-website krijgt met hyperlinks naar open data elders op het net. Geen enkel ander Nederlands museum en (voor zover we kunnen nagaan) geen enkel ander museum wereldwijd verbindt zich al op deze wijze met de rest van de wereld. Eigenlijk is dit ongelooflijk omdat het internet juist bestaat bij de gratie van het leggen van verbindingen. RMT is een netwerkmuseum en voor een netwerkmuseum bieden de digitale technologieën ongekende mogelijkheden. Die mogelijkheden zullen de komende jaren worden onderzocht en benut in het digitale museum. Met de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed is afgesproken dat ons project tevens pilotproject wordt voor de realisatie van hun digitale strategie in de komende jaren.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

4.9 Veiligheidsplan

In 2014 zijn geen grote wijzigingen doorgevoerd in het veiligheidsplan. Het veiligheidsplan voldoet in de praktijk uitstekend en wordt voortdurend up to date gehouden.

5. Bestuurlijke en organisatorische zaken

Vrienden

Evenals in de twee voorgaande jaren is de vriendenvereniging van Rijksmuseum Twenthe in 2014 gestaag gegroeid. Van zo'n 1.700 leden in het vroege voorjaar tot 1.800 leden ultimo 2014. De Vrienden van Rijksmuseum Twenthe zijn de ambassadeurs van het museum. Vrienden ondersteunen RMT niet alleen financieel: zij tonen interesse en betrokkenheid én dragen bij aan de ontwikkeling van het museum.

Businessclub

Rijksmuseum Twenthe is voortgekomen uit particulier initiatief. Veruit het grootste deel van de rijkscollectie die het museum beheert is in de loop van de 85 jarige geschiedenis geschonken door particulieren en ondernemers. Zelfs het pand is aan de Staat der Nederlanden geschonken door Twentse textielondernemers, de familie Van Heek. RMT koestert de nationale functie én de regionale wortels. Mede daarom is in 2011 de RMT Businessclub opgericht. In de RMT Businessclub zijn bedrijven verenigd die het museum een warm hart toedragen. De leden zijn voornamelijk bedrijven uit Twente, maar ook enkele bedrijven uit andere delen van het land. Met hun financiële bijdrage helpen zij het museum bij het realiseren van tentoonstellingen en het investeren in diverse projecten.

Vrijwilligers

Bij Rijksmuseum Twenthe zijn meer dan 80 vrijwilligers werkzaam. Hun bijdrage is onmisbaar voor het museum. Zij werken in diverse functies zoals: vrijwilliger educatie, vrijwilliger museumwinkel en vrijwilliger bibliotheek. In 2014 is het museum gestart met het inzetten van vrijwilligers in het museumcafé en voor publieksactiviteiten zoals rondleidingen en publieksonderzoeken.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht bestaat nu uit de volgende personen:

Mr. E. ten Cate (voorzitter) (toegetreten per 23-03-2006, herbenoemd 23-03-2010 en 23-03-2014, einde periode 23-03-2018)

Drs. B. Fransen (toegetreten per 21-01-2009, herbenoemd 21-01-2013, einde 2e periode 21-01-2017)

Mr. Dr. E. Helder (toegetreten per 13-11-2013, einde 1e periode 13-11-2017)

Mr. G.J. Jansen (toegetreten per 01-06-2011, einde 1e periode 01-06-2015)

Drs. P.J. Schoon (toegetreten per 10-03-2009, herbenoemd per 10-03-2013, einde 2e periode 10-03-2017)

Vanwege de uitzonderlijke situatie waarin Stichting Rijksmuseum Twenthe in 2012 terecht is gekomen en mede met het oog op de continuïteit van de stichting heeft de Raad van Toezicht de heer Ten Cate in het voorjaar van 2014 gevraagd een derde termijn als voorzitter van de raad aan te blijven. De heer Ten Cate heeft hierin toegestemd.

De Stichting Rijksmuseum Twenthe leeft de negen aanbevelingen van de code cultural governance geheel na. De WNT-gegevens worden vermeld op pagina 49 van dit jaardocument. Uit het overzicht blijkt dat er geen sprake is geweest van inkomens die de WNT-norm overschrijden.

De aan Stichting Rijksmuseum Twenthe gelieerde rechtspersonen zijn: de Stichting G.J. van Heek Jr. Fonds, de Stichting Rijksmuseum Twenthe Fonds en de Vereniging van Vrienden van Rijksmuseum Twenthe. Alle transacties met gelieerde rechtspersonen zijn verantwoord in de jaarrekening.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

6. Zakelijke en financiële analyse

In 2012 is na de aankondiging van de forse subsidiekorting een ingrijpende reorganisatie doorgevoerd, waarbij van 10 medewerkers afscheid is genomen. Door de snelle ingreep was het museum in staat om bij aanvang van de cultuurnotaperiode in afgeslankte vorm en met steun van Provincie en Gemeente de publiekstaak te continueren.

Dit jaar hebben de publieksactiviteiten geresulteerd in een significante stijging van het aantal bezoekers. De directe (publieks)opbrengsten zijn met ca. € 0,5 miljoen toegenomen, Daarnaast hebben diverse fondsen en stichtingen ca. € 0,3 miljoen bijgedragen.

Het jaar is afgesloten met een exploitatieresultaat van € 814 600. Een fors resultaat dat nadrukkelijke nuancerings behoefte. Na onderhandelingen met het Rijksvastgoedbedrijf is dit jaar de huursom met € 673 400 verlaagd. De huursubsidie is in het verslagjaar ongewijzigd gebleven. Het resterende bedrag is beklemd en is op aanwijzing van het ministerie toegevoegd aan het bestemmingsfonds OCW huisvesting. Het voor het bovenstaande gecorrigeerde exploitatieresultaat, ten bedrage van € 141 200, is veroorzaakt door de toename van het aantal bezoekers en hun bestedingen in de museumwinkel en het museumcafé. Na de verplichte dotatie aan het bestemmingsfonds OCW niet bestede CuNo-gelden is het restant toegevoegd aan de bestemmingsreserve tijdelijke presentaties. Beide bestemmingsreserves worden in 2015 en 2016 aangewend om het ambitieuze tentoonstellingsprogramma te realiseren.

Het eigen inkomstenpercentage is, gebaseerd op de totale structurele subsidie van het ministerie van OCW, gestegen tot 50% (2013:25,9%). Indien deze subsidie wordt gecorrigeerd met de verplicht voorgeschreven dotatie aan het bestemmingsfonds OCW huisvesting was het zelfs 67,5%.

Na de verplichte dotatie aan het bestemmingsfonds OCW niet bestede CuNo-gelden is het restant toegevoegd aan de bestemmingsreserve tijdelijke presentaties.

In 2015 zal worden geïnvesteerd in automatisering, de reconstructie van het voorplein/hoofdentree en veiligheidsvoorzieningen. De plannen zijn uitgewerkt en met bijdragen van derden en het ministerie van OCW is een voldoende financiële basis gelegd.

Verder zal in 2015 voor het vastgoed een onderhoudsplan- en instandhoudingsplan worden opgesteld. Het museum bereidt zich voor op de overheveling van onderhoudstaken en verantwoordelijkheden per 1 januari 2017. De besprekingen en informatie-uitwisseling met RVB en het ministerie van OCW zijn in volle gang.

De financiële positie is ultimo 2014 solide te noemen. De quick ratio bedroeg 2,8 (2013: 3,0). De solvabiliteit bedroeg 73%. (2013: 78%). Indien het bestemmingsfonds en bestemmingsreserves OCW buiten beschouwing worden gelaten - omdat hier investeringsverplichtingen tegenover staan - bedraagt de solvabiliteit 22% (2013: 25%).

De toekomst mag met vertrouwen tegemoet worden gezien. Het ambitieuze tentoonstellingsprogramma wordt in het komende jaar voortgezet. De begrote publieksinkomsten zijn gebaseerd op een bezoekersaantal van 60 000. Een behoudend uitgangspunt dat het risico van tegenvallende inkomsten vermindert. De financiële positie stelt het museum in staat om tijdig gepaste maatregelen te treffen in geval van acute problemen.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015
paraaf

Prestatieverantwoording

Verplichtingen

Registratiegraad

De collectie is volledig geregistreerd (2013: volledig geregistreerd).

Registratiekwaliteit

	Gerealiseerd in 2014	Norm OCW	Gerealiseerd in 2013
Standplaats collectie	> 95%	> 95%	> 95%
Juridische status	> 95%	> 95%	> 95%

Collectieplan

Collectieplan is aanwezig (2013: aanwezig).

Veiligheidsplan

Veiligheidsplan is aanwezig (2013: aanwezig).

Verplichte prestatieafspraken

Bezoekers

Aantal	79 153	43 000	46 816
- waarvan betalend	70 746		40 455
- waarvan aantal scholieren primair onderwijs	8 407		3 792
- waarvan aantal scholieren voortgezet onderwijs	7 438		6 185

Bezoeken scholen

- Basis onderwijs algemeen	4 466		2 347
- Basis onderwijs educatieve projecten	3 623		1 445
- Basis onderwijs educatieve projecten op locatie	318		-
- Voortgezet onderwijs algemeen	3 894		3 458
- Voortgezet onderwijs educatieve projecten	3 185		2 727
- Voortgezet onderwijs educatieve projecten op locatie	359		-
Aantal	15 845	11 000	9 977

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Balans

per 31 december 2014, respectievelijk 31 december 2013, na voorgestelde resultaatbestemming

ACTIVA

	31 december 2014		31 december 2013	
	€	€	€	€
VASTE ACTIVA				
<i>Materiële vaste activa</i>				
Gebouwen en terreinen	18 900		21 100	
Inventaris en inrichting	182 700		203 100	
Andere vaste bedrijfsmiddelen	282 500		110 400	
Bedrijfsinstallaties	<u>539 400</u>		<u>636 300</u>	
		1 023 500		970 900
<i>Materiële vaste activa in uitvoering</i>		22 800		14 000
VLOTTENDE ACTIVA				
<i>Voorraden</i>				
		115 600		97 500
<i>Vorderingen</i>				
Debiteuren	38 700		52 900	
Overige vorderingen en overlopende activa	<u>258 700</u>		<u>108 900</u>	
		297 400		161 800
<i>Liquide middelen</i>				
Liquide middelen		2 343 800		1 237 400
		<u><u>3 803 100</u></u>		<u><u>2 481 600</u></u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

PASSIVA

	31 december 2014		31 december 2013	
	€	€	€	€
EIGEN VERMOGEN				
Algemene reserve	499 700		499 700	
Bestemmingsfonds OCW	966 700		166 800	
Overige reserves	<u>1 291 500</u>		<u>1 276 800</u>	
		2 757 900		1 943 300
VOORZIENINGEN				
Wachtgeldverplichtingen	26 500		48 800	
Jubileumuitkeringen	<u>26 600</u>		<u>24 900</u>	
		53 100		73 700
LANGLOPENDE SCHULDEN				
Investeringsubsidie		50 000		-
KORTLOPENDE SCHULDEN				
Schulden aan leveranciers	67 800		89 700	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	38 300		29 600	
Schulden inzake pensioenen	11 700		10 100	
Overige schulden en overlopende passiva	<u>824 300</u>		<u>335 200</u>	
		942 100		464 600
		<u><u>3 803 100</u></u>		<u><u>2 481 600</u></u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Categoriale exploitatierekening

	Werkelijk 2014 €	Begroting 2014 €	Werkelijk 2013 €
BATEN			
Directe opbrengsten			
Publiekinkomsten	858 100	407 000	343 600
Sponsorinkomsten	3 700	10 000	9 200
Overige inkomsten	31 300	62 000	21 500
Indirecte opbrengsten	<u>33 900</u>	<u>15 500</u>	<u>29 000</u>
Totaal opbrengsten	927 000	494 500	403 300
<i>Bijdragen</i>			
Subsidie Ministerie van OCW CuNo			
<i>Waarvan huren</i>	1 728 600	1 659 400	1 704 300
<i>Waarvan exploitatiebijdrage</i>	869 600	862 700	866 400
Subsidie provincie CuNo	-	-	-
Subsidie gemeente Cuno	-	-	-
Overige (niet-structurele)subsidies/bijdragen			
<i>Overige subsidies/bijdragen uit publieke middelen</i>	791 000	757 500	935 000
<i>Overige bijdragen uit private middelen</i>			
<i>Waarvan particulieren incl. vriendenvereniging</i>	165 600	117 000	117 900
<i>Waarvan bedrijven</i>	44 400	60 000	45 500
<i>Waarvan private fondsen</i>	162 700	263 000	98 200
<i>Waarvan goede doelenloterijen</i>	-	-	-
Totaal bijdragen	3 761 900	3 719 600	3 767 300
TOTALE BATEN	<u>4 688 900</u>	<u>4 214 100</u>	<u>4 170 600</u>
LASTEN			
Salarislasten	1 360 900	1 260 000	1 240 300
Afschrijvingen	178 000	201 500	160 300
Huren	918 700	1 659 400	1 592 100
Aankopen	139 300	72 000	103 200
Overige lasten	<u>1 295 400</u>	<u>1 105 300</u>	<u>957 400</u>
TOTALE LASTEN	3 892 300	4 298 200	4 053 300
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>796 600</u>	<u>- 84 100</u>	<u>117 300</u>
Saldo rentebaten/-lasten	18 000	20 000	14 400
Saldo overige bijzondere baten/lasten	-	-	19 700
Mutatie aankoopfonds	-	-	-
EXPLOITATIESALDO	<u>814 600 *</u>	<u>- 64 100</u>	<u>151 400</u>

* Opbouw resultaat: Het resultaat 2014 is sterk beïnvloed door een omvangrijke huurverlaging ad € 673.400 ten opzichte van vorig jaar. Dit bedrag, evenals een significant deel (€ 126.500) van het resterende exploitatiesaldo na dotaties en onttrekkingen aan de bestemmingsfondsen en -reserves OCW, zijn conform voorschriften van het Ministerie toegevoegd aan bestemmingsfondsen OCW en zijn daarmee niet vrij besteedbaar door Stichting Rijksmuseum Twenthe.

BDO Audit & Assurance B.V.

Categoriale en functionele exploitatierekening

FUNCTIONEEL → CATEGORIAAL →	Totaal	Publieksfunctie		Collectiefunctie			Wetenschap- pelijke functie	Algemeen beheer
		Vaste presentatie	Tijdelijke presentatie	Onderzoek & Registratie	Conservaren & Restaureren	Vererving & Afstoten	Onderzoek & Documentatie	
BATEN								
Directe opbrengsten								
<i>Publiekinkomsten totaal</i>								
<i>Publiekinkomsten buitenland</i>	50 000	17 200	32 800					
<i>Publiekinkomsten binnenland totaal</i>								
<i>Waarvan kaartverkoop</i>	487 800	148 800	339 000					
<i>Waarvan overig</i>	320 300	87 800	51 000					181 500
<i>Waarvan waardering vrijkaarten</i>	-							
<i>Sponsorinkomsten</i>								
<i>Waarvan sponsoring in natura</i>	-							
<i>Waarvan overig</i>	3 700		3 700					
<i>Overige inkomsten</i>								
<i>Waarvan vergoeding van coproducenten</i>	-							
<i>Waarvan overig</i>	31 300	20 400	7 600		3 300			
Indirecte opbrengsten								
<i>Waarvan kapitalisatie van vrijwilligers</i>	-							
<i>Waarvan overige indirecte opbrengsten</i>	33 900							33 900
Totale opbrengsten	927 000	274 200	434 100		3 300			215 400
Structurele subsidie OCW								
<i>Waarvan huren</i>	1 728 600	573 000	439 100	66 600	441 700	1 000		207 200
<i>Waarvan exploitatiebijdrage</i>	869 600	334 100	389 300	63 000	77 500	5 700		
<i>Waarvan Kaderregeling exploitatie- subsidies onderzoek en wetenschap</i>	-							
Structurele subsidie provincie	-							
Structurele subsidie gemeente	-							
Structurele subsidie ander orgaan dan OCW, provincie, gemeente	-							

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Stichting Rijksmuseum Twenthe

FUNCTIONEEL →	Totaal	Publieksfunctie		Collectiefunctie			Wetenschap- pelijke functie	Algemeen beheer
CATEGORIAAL →		Vaste presentatie	Tijdelijke presentatie	Onderzoek & Registratie	Conservaren & Restaureren	Vererving & Afstoten	Onderzoek & Documentatie	
VERVOLG BATEN								
Overige (niet structurele) subsidies/ bijdragen								
<i>Overige subsidies/bijdragen uit publieke middelen</i>	791 000	246 100	413 700	41 500	51 000	38 700		
<i>Overige bijdragen uit private middelen</i>								
<i>Waarvan particulieren incl. vriendenvereniging</i>	165 600		70 300			95 300		
<i>Waarvan bedrijven</i>	44 400	44 400						
<i>Waarvan private fondsen</i>	162 700		162 700					
<i>Waarvan goede doelenloterij</i>	-							
Totale Subsidies/bijdragen	3 761 900	1 197 600	1 475 100	171 100	570 200	140 700		207 200
TOTALE BATEN	4 668 900	1 471 800	1 909 200	171 100	573 500	140 700		422 600
LASTEN								
Salarislasten								
<i>Waarvan vast contract</i>	1 129 600	240 200	269 000	57 700	74 300	7 400		481 000
<i>Waarvan tijdelijk contract</i>	116 100	47 600	60 900					7 600
<i>Waarvan inhuur</i>	115 200							115 200
	1 360 900	287 800	329 900	57 700	74 300	7 400		603 800
Afschrijvingen	178 000	59 000	45 200	6 900	45 500	100		21 300
Huur	918 700	304 500	233 400	35 400	234 800	500		110 100
Aankopen	139 300					139 300		
Overige lasten	1 295 400	229 100	687 000	5 000	59 300	25 500		289 500
TOTALE LASTEN	3 892 300	880 400	1 295 500	105 000	413 900	172 800		1 024 700
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	796 600	591 400	613 700	66 100	159 600	- 32 100		- 602 100
Saldo rentebaten/-lasten	18 000							18 000
Saldo overige bijzondere baten/lasten	-							-
Mutatie aankoopfonds								
SALDO UIT BEDRIJFSVOERING	814 600	591 400	613 700	66 100	159 600	-32 100		- 584 100
Toerekening Algemeen beheer		- 224 500	- 261 500	- 42 300	- 52 000	- 3 800		584 100
EXPLOITATIERESULTAAT		366 900	352 200	23 800	107 600	- 35 900		-

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

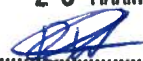
datum **23 MAART 2015**
paraaf

Kasstroomoverzicht

	2014 €	2013 €
KASSTROOM UIT OPERATIONELE ACTIVITEITEN:		
Exploitatieresultaat	814 600	151 400
<i>Aanpassen voor:</i>		
Afschrijvingen materiële vaste activa	178 000	160 300
Mutatie voorzieningen	<u>- 20 600</u>	<u>- 233 600</u>
Bruto kasstroom uit operationele activiteiten	972 000	78 100
Mutatie in voorraden	- 18 100	- 23 800
Mutatie vorderingen	- 135 600	85 200
Mutatie kortlopende schulden	<u>477 500</u>	<u>12 200</u>
Netto kasstroom uit operationele activiteiten	1 295 800	73 600
KASSTROOM UIT INVESTERINGSACTIVITEIT:		
Investerings in materiële vaste activa	- 230 600	- 78 000
Mutatie materiële vaste activa in uitvoering	<u>- 8 800</u>	<u>- 14 000</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	- 239 400	- 92 000
KASSTROOM UIT FINANCIERINGSACTIVITEITEN:		
Mutatie in langlopende schulden	<u>50 000</u>	<u>-</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	50 000	-
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN:	<u>1 106 400</u>	<u>59 700</u>
Liquide middelen einde boekjaar	2 343 800	1 237 400
Liquide middelen begin boekjaar	<u>1 237 400</u>	<u>1 177 700</u>
MUTATIE LIQUIDE MIDDELEN:	<u>1 106 400</u>	<u>59 700</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum **23 MAART 2015**

paraaf

Toelichting

Toelichting algemeen

Regelgeving financiële verantwoording	De jaarrekening is opgemaakt door de directie op 23 maart 2015 in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen 2013-2016.
Begroting	De in deze jaarrekening gehanteerde begroting is ontleend aan de door de Minister goedgekeurde meerjarenbegroting.
Collectie kunstvoorwerpen	De collectie kunstvoorwerpen is eigendom van de Staat der Nederlanden en in beheer bij het museum. De collectie wordt derhalve niet opgenomen in de balans.
Vergelijkende cijfers	De cijfers voor 2013 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2014 mogelijk te maken.
Schattingen	Bij het opstellen van de jaarrekening dient de leiding van de stichting, overeenkomstig algemeen geldende grondslagen, bepaalde schattingen en veronderstellingen te doen die medebepalend zijn voor de opgenomen bedragen. De feitelijke resultaten kunnen van deze schattingen afwijken.

De subsidie van het Ministerie van OCW over de cultuurperiode 2009-2012 is definitief vastgesteld in 2013. De subsidies verleend door OCW, de Provincie Overijssel en de Gemeente Enschede inzake de jaren 2013-2016 worden definitief vastgesteld in 2017. Aan deze subsidies zijn voorwaarden verbonden, onder andere inzake minimum bezoekersaantallen. Het niet (volledig) voldoen aan deze voorwaarden kan er toe leiden dat de subsidie lager wordt vastgesteld. Bij het opmaken van de jaarrekening zijn de verleende subsidies 2013 en 2014 volledig verantwoord in de exploitatierekening vanwege het vertrouwen van de directie dat volledig voldaan is en wordt aan de subsidievoorwaarden.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangen en betaalde rente zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015
paraaf

Grondslagen van waardering

Materiële vaste activa

Activa verkregen uit eigen middelen

De materiële vaste activa verkregen uit eigen middelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs, verminderd met lineaire afschrijvingen.

Hierbij worden de volgende afschrijvingspercentages gehanteerd:

Gebouwen en terreinen

Verbouwingskosten 10%

Inventaris en inrichting

Automatiseringsapparatuur en software 20%

Kantoorapparatuur 20%

Kantoormeubilair 10%

Overige inventaris 10%

Museuminventaris

Presentatiemateriaal 10%

Andere vaste bedrijfsmiddelen 10%

Bedrijfsinstallaties 10%

Materiële vaste activa in uitvoering

Activa in uitvoering betreft bouwkundige voorzieningen in ontwikkeling en wordt gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs. Bij oplevering worden activa in uitvoering overgeboekt naar de materiële vaste activa en vervolgens afgeschreven.

Vorraden

Vorraden

De voorraden verkregen uit eigen middelen worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. Waar nodig is rekening gehouden met afwaarderingen wegens incurantheid.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover nodig rekening houdend met mogelijke oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien niet anders is vermeld, staan deze ter vrije beschikking.

Bestemmingsfonds OCW CuNo

Betreft het deel van de subsidie van het Ministerie van OCW dat nog niet is besteed aan de doeleinden waarvoor de subsidie is verstrekt. De bestemming van het saldo in het bestemmingsfonds zal aan het einde van de betreffende cultuurnotaperiode worden bepaald.

Bestemmingsfonds OCW Huisvesting

Betreft het verschil tussen de huurlast 2014 en 2013 in rekening gebracht door RVOB.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

**Bestemmingsreserve OCW project
Veiligheid**

Betreft het deel van de van het Ministerie van OCW ontvangen subsidie voor het project Veiligheid voor VRM-musea dat nog besteed dient te worden aan het doel waarvoor de subsidie is verstrekt.

**Bestemmingsreserve OCW project
Technisch vervangingsonderhoud**

Betreft het deel van de van het Ministerie van OCW ontvangen subsidie voor het project Technisch vervangingsonderhoud voor VRM-musea dat nog besteed dient te worden aan het doel waarvoor de subsidie is verstrekt.

Voorzieningen

Alle voorzieningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Langlopende en kortlopende schulden

De schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

Subsidies

De subsidies worden toegerekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Verder wordt verwezen naar de toelichting van de schattingen, zoals opgenomen in dit hoofdstuk.

Subsidies voor investeringen in vaste activa worden opgenomen onder de schulden en vallen vrij via de exploitatierekening, gelijklopend met de afschrijvingstermijn van de investering.

Overige opbrengsten

Onder de overige opbrengsten wordt verstaan de opbrengst uit levering van goederen, diensten en (particuliere) schenkingen onder aftrek van over de opbrengst geheven belastingen.

Rentebaten

Rentebaten worden toegekend aan de verslagperiode waarop deze betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden bepaald op historische basis en toegekend aan het verslagjaar waarop deze betrekking hebben.

Verdeelsleutels

Indien mogelijk worden de baten en lasten in zijn geheel aan een functie toegeschreven. Baten of lasten die niet aan een functie kunnen worden toegerekend worden verdeeld op basis van tijdschrijven dan wel op basis van vloeroppervlakte.

De kosten van algemeen beheer worden aan het eind van het jaar verdeeld over de museale functies op basis van het aantal directe arbeidsuren.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Specificatie van posten op de balans

VASTE ACTIVA

MATERIELE VASTE ACTIVA

	Gebouwen en terreinen	Inventaris en inrichting	Andere vaste bedrijfsmid.	Bedrijfs- installaties	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2014	21 100	203 100	110 400	636 300	970 900
Investerings	-	7 100	223 500	-	230 600
Afschrijvingen	2 200	27 500	51 400	96 900	178 000
Boekwaarde per 31 december 2014	18 900	182 700	282 500	539 400	1 023 500
Cumulatieve aanschafwaarde	145 900	543 400	856 800	1 030 700	2 576 800
Cumulatieve afschrijvingen	127 000	360 700	574 300	491 300	1 553 300
Boekwaarde per 31 december 2014	18 900	182 700	282 500	539 400	1 023 500

31 december 2014
€ €

31 december 2013
€ €

MATERIELE VASTE ACTIVA IN UITVOERING

Boekwaarde per 1 januari 2014	14 000	-
Investerings	13 800	14 000
Overboeking naar materiële activa	(5 000)	-
	22 800	14 000

VLOTTENDE ACTIVA

VOORRADEN

Onderhanden werk	67 800	65 300
Overige voorraden	47 800	32 200
	115 600	97 500

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015
paraaf

Stichting Rijksmuseum Twenthe

	31 december 2014		31 december 2013	
	€	€	€	€
VORDERINGEN				
DEBITEUREN		38 700		52 900
OVERIGE VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA				
Mondriaan Fonds	80 000		-	
Stichting G.J. van Heek Jr. Fonds	36 000		-	
Prins Bernhard Cultuurfonds	25 000		-	
SNS Reaal	7 500		-	
Provincie Overijssel	14 000		7 000	
Vooruitbetaalde overige kosten	11 600		17 600	
Nog te ontvangen bedragen	56 200		47 200	
Omzetbelasting	10 200		27 700	
Fietsplan	6 900		6 300	
Interest	5 200		3 100	
Overig	6 100		-	
		258 700		108 900
TOTAAL VORDERINGEN		297 400		161 800
LIQUIDE MIDDELEN				
Kas	4 000		3 800	
Rabobank (rekening courant)	51 100		15 200	
Rabobank (spaarrekeningen)	2 258 500		1 194 900	
ING-bank (rekening courant)	28 800		17 500	
Kruisposten	1 000		5 600	
Kasgeld	400		400	
TOTAAL LIQUIDE MIDDELEN		2 343 800		1 237 400

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum **23 MAART 2015**
paraaf

EIGEN VERMOGEN

	Stand per 31 december 2013	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2014
	€	€	€	€
ALGEMENE RESERVE	499 700	-	-	499 700
BESTEMMINGSFONDS OCW				
Niet bestede subsidie OCW				
Periode 2013-2016	166 800	126 500	-	293 300
Het positieve exploitatieresultaat, na dotatie aan de bestemmingsfondsen en –reserves OCW, is toegevoegd aan het bestemmingsfonds CuNo 2013-2016 naar rato van het aandeel structurele subsidies van OCW ten opzichte van de totale baten.				
Huisvesting OCW	-	673 400	-	673 400
TOTAAL BESTEMMINGSFONDS OCW	166 800	799 900	-	966 700
OVERIGE RESERVES				
Bestemmingsreserve Niet bestede subsidie OCW				
Periode 2009-2012	11 500	-	-	11 500
Bestemmingsreserve Projectsubsidie veiligheid				
DCE/04/53617	56 500	- 8 500	-	48 000
DCE/05/6130	436 300	- 41 400	-	394 900
DCE/06/26406	239 000	- 28 000	-	211 000
TOTAAL	731 800	- 77 900	-	653 900
Bestemmingsreserve Projectsubsidie technisch vervangingsonderhoud				
DCE/05/41647	135 500	-	-	135 500
DCE/07/1903	64 800	- 2 800	-	62 000
DCE/130758	74 300	-	-	74 300
DCE/145135	56 000	- 6 400	-	49 600
TOTAAL	330 600	- 9 200	-	321 400

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Stichting Rijksmuseum Twenthe

De bestemmingsreserves 'Projectsubsidie Veiligheid' en 'Projectsubsidie technisch vervangingsonderhoud' moeten gedurende de cultuurperiode van OCW 2013-2016 aangewend worden voor het oorspronkelijke doel. Indien er aan het eind van deze periode een positief saldo resteert in een van de reserves dan moet dit worden toegevoegd aan de bestemmingsfondsen OCW.

	Stand per 31 december 2013	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2014
Bestemmingsreserve tijdelijke presentatie	54 600	119 200	-	173 800
Bestemmingsreserve bedrijfsinstallatie/ entreehal	148 300	- 17 400	-	130 900
TOTAAL OVERIGE RESERVES	1 276 800	14 700	-	1 291 500

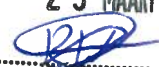
VOORZIENINGEN

	Stand per 31 december 2013	Onttrokken in 2014	Toegevoegd in 2014	Stand per 31 december 2014
	€	€	€	€
Wachtgeldverplichtingen	48 800	22 300	-	26 500
Jubileumuitkeringen	24 900	400	2 100	26 600
TOTAAL	73 700	22 700	2 100	53 100

De voorzieningen hebben een overwegend kortlopend karakter.

	31 december 2014		31 december 2013	
	€	€	€	€
LANGLOPENDE SCHULDEN				
Investeringsubsidie:				
Stichting Rijksmuseum Twenthe Fonds/ Roelvink Fonds	35 000		-	
Mondriaan Fonds	15 000		-	
TOTAAL LANGLOPENDE SCHULDEN	50 000		-	

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015
paraaf

Stichting Rijksmuseum Twenthe

31 december 2014
€ €31 december 2013
€ €**KORTLOPENDE SCHULDEN****SCHULDEN AAN LEVERANCIERS**

Crediteuren	67 800	89 700
-------------	--------	--------

BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERINGEN

Loonheffing	23 000	21 700
Te betalen sociale premies	<u>15 300</u>	<u>7 900</u>
	38 300	29 600

SCHULDEN INZAKE PENSIOENEN

Pensioenen	<u>11 700</u>	<u>10 100</u>
	11 700	10 100

**OVERIGE SCHULDEN EN
OVERLOPENDE PASSIVA**

Vooruit ontvangen subsidie OCW:		
Veiligheidsvoorzieningen Gobelinzaal	470 600	-
Opstellen onderhoudsplan	30 000	-
Ontslagvergoedingen	90 800	-
Vakantiegeld	45 800	44 100
Vakantiedagen	23 600	21 400
Bruikleenvergoeding KMSKA	30 000	-
Accountantskosten	18 200	13 200
Vooruit gefactureerde bedragen	21 100	32 800
Mondriaan Stichting	-	55 300
Nog te verwachten frictielasten	-	47 700
Gemeente Enschede loonkostensubsidie	-	31 900
Gemeente Enschede combinatiefunctie	3 300	3 300
Gemeente Enschede projectsubsidie	-	6 300
Vereniging Vrienden	4 800	25 300
Stichting Rijksmuseum Twenthe Fonds	-	26 800
Stichting G.J. van Heek jr. Fonds	36 000	-
VSB Fonds	12 500	-
Prins Bernhard Cultuurfonds	12 500	-
Overige	<u>25 100</u>	<u>27 100</u>
	824 300	335 200

TOTAAL KORTLOPENDE SCHULDEN	<u>942 100</u>	<u>464 600</u>
------------------------------------	-----------------------	-----------------------

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen:

Rechten:

Subsidie Ministerie van OCW

Uit hoofde van een toekenning van het Ministerie van OCW d.d. 29 augustus 2014 met kenmerk DCE-654493 is de maximale structurele subsidiestroom voor 2015-2016 in totaal bepaald op € 5 196 520,-.

Voorts heeft het ministerie van OCW voor de periode 2015-2016 voor de openstelling van het museum een projectsubsidie toegekend van maximaal € 866 000,- (brief d.d. 10 februari 2014, kenmerk 479547). De verantwoording van de besteding van de projectsubsidie zal jaarlijks plaatsvinden middels de jaarrekening.

Provincie Overijssel (brief d.d. 22 november 2013, kenmerk 2013/0376762) en Gemeente Enschede (brief d.d. 9 december 2013, kenmerk 1300388835SO) hebben voor de periode 2015-2016 voor de openstelling van het museum ieder maximaal € 140.000,- toegekend.

Aanpassingen op basis van het prijspeil kunnen nog worden aangebracht.

Verplichtingen:

Huurverplichtingen

Op balansdatum bestaan langlopende huurverplichtingen voor de duur van minimaal 2 jaren.

Deze verplichtingen betreffen de huur van het pand gelegen aan de Lasondersingel 129-131 te Enschede, kadastraal bekend onder nummer L00804, alsmede de huur van parkeerplaatsen te Enschede, kadastraal bekend onder nummer L2191.

De hiermee samenhangende jaarlijkse huurverplichting bedraagt € 918 651 (2014) en zal jaarlijks worden geïndexeerd overeenkomstig de ontwikkeling van het CBS consumentenprijsindexcijfer (reeks Werknemers-Laag), op de meest recente tijdbasis vastgesteld.

Het museum heeft een depotruimte gehuurd van het Rijtuigmuseum te Leek. De huurovereenkomst eindigt jaarlijks op 1 oktober en wordt voortgezet voor aansluitende perioden van telkens een jaar met een maximum van twee jaar. De jaarlijkse huurverplichting bedraagt € 8 300 (2013) en zal jaarlijks worden geïndexeerd overeenkomstig de ontwikkeling van het CBS consumentenprijsindexcijfer (reeks Werknemers-Laag), op de meest recente tijdbasis vastgesteld.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Investeringsverplichting

In 2015 wordt het voorplein/hoofdentree gereconstrueerd. De ontwerpkosten bedragen € 22 800 en zijn verantwoord als materiële activa in uitvoering. De contractuele verplichtingen met de uitvoerende partijen bedragen in totaal € 85 500. De bijdragen van derden bedragen € 100 000

Pensioenen

De pensioenregeling van de medewerkers is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn. Het ouderdomspensioen is een toegezegd-pensioenregeling op basis van (voorwaardelijk) geïndexeerd middelloon. Indexatie van de pensioenrechten is afhankelijk van de financiële positie waarin het pensioenfonds zich bevindt.

De aan de pensioenuitvoerder te betalen premie wordt als last in de winst- en verliesrekening verantwoord en, voor zover de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie nog niet is voldaan, wordt deze als verplichting op de balans opgenomen.

Rijksmuseum Twenthe heeft geen verplichting tot het doen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van toekomstig hogere premiebijdragen. Om deze reden worden de op een periode betrekking hebbende premiebijdragen in die periode ten laste van het resultaat gebracht.

De dekkingsgraad van het bedrijfstakpensioenfonds Stichting Pensioenfonds Zorg en Welzijn bedraagt per 31-12-2014 102%.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015
paraaf

Toelichting op de categoriale exploitatierekening

	Werkelijk 2014 €	Begroting 2014 €	Werkelijk 2013 €
SPECIFICATIE BATEN			
Directe opbrengsten			
Publiekinkomsten			
Inkomsten uit entreegelden (en MJK)	537 800	220 000	208 300
Inkomsten uit horeca-expl.	181 500	100 000	87 600
Inkomsten uit museumwinkel	130 000	80 000	43 900
Cursussen	2 800	5 000	1 800
Rondleidingen	6 000	2 000	2 000
Totaal publiekinkomsten	858 100	407 000	343 600
Sponsorinkomsten	3 700	10 000	9 200
Overige inkomsten			
Restauratie voor derden	3 300	10 000	3 200
Overige directe opbrengsten	28 000	52 000	18 300
Totaal overige inkomsten	31 300	62 000	21 500
Indirecte opbrengsten			
Indirecte sponsoring	-	7 500	7 500
Overige inkomsten	33 900	8 000	21 500
Totaal indirecte opbrengsten	33 900	15 500	29 000
Totale opbrengsten	927 000	494 500	403 300
Structurele subsidie Ministerie van OCW			
Waarvan huisvesting	1 728 600	1 659 400	1 704 300
Waarvan exploitatiebijdrage	869 600	862 700	866 400
Totaal subsidie Ministerie van OCW	2 598 200	2 522 100	2 570 700
Structurele subsidie provincie	-	-	-
Structurele subsidie gemeente	-	-	-
Totaal subsidies	2 598 200	2 522 100	2 570 700

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Stichting Rijksmuseum Twenthe

	Werkelijk 2014 €	Begroting 2014 €	Werkelijk 2013 €
Overige (niet-structurele) subsidies/bijdragen			
Overige subsidies/bijdragen uit publieke middelen:			
Ministerie van OCW:			
Projectsubsidie openstelling museum	433 000	433 000	433 000
Friciekostenregeling	-	-	295 300
Veiligheidsvoorzieningen	-	45 000	-
Openstelling museum			
Provincie	70 000	70 000	70 000
Gemeente	70 000	70 000	70 000
I/D-subsidie	20 300	15 000	18 700
<i>Projecten</i>			
<i>Project Paden naar het Paradijs</i>			
Bijdrage Mondriaan Fonds	53 800	67 500	24 200
Bijdrage Gemeente Enschede	6 200	7 000	900
<i>Project Rogier van der Weyden</i>			
Bijdrage Mondriaan Fonds	70 000	-	-
<i>Gobelinzaal</i>			
Bijdrage Mondriaan Fonds	35 000	35 000	-
<i>Educatie</i>			
Bijdrage Gemeente Enschede	20 000	-	13 000
Provincie Overijssel	12 700	15 000	9 900
Totaal subsidies/bijdragen uit publieke middelen	791 000	757 500	935 000
Overige bijdragen uit private middelen:			
Waarvan particulieren incl. vriendenvereniging			
<i>Collectievorming</i>			
Particuliere schenkingen	95 300	72 000	103 200
<i>Projecten</i>			
Bijdrage Vereniging van Vrienden	70 300	45 000	14 700
Totaal particulieren incl vriendenvereniging	165 600	117 000	117 900

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Stichting Rijksmuseum Twenthe

	Werkelijk 2014 €	Begroting 2014 €	Werkelijk 2013 €
Totaal bedrijven	44 400	60 000	45 500
Waarvan private fondsen:			
<i>Projecten</i>			
<i>Project Paden naar het Paradijs</i>			
Bijdrage Stichting Rijksmuseum Twenthe Fonds	26 700	26 200	8 200
<i>Project Twentse Salon/Herfsttooi</i>			
Bijdrage Stichting Doen	-	-	70 000
<i>Project Rogier van der Weyden</i>			
Bijdrage VSB Fonds	25 000	-	-
Bijdrage SNS Reaal	30 000	-	-
<i>Project Roslin</i>			
Bijdrage Stichting G.H. van Heek jr. Fonds	36 000	-	-
Bijdrage Prins Bernhard Cultuurfonds	12 500	-	-
Bijdrage VSB Fonds	12 500	-	-
<i>Gobelinzaal</i>			
Bijdrage Stichting Rijksmuseum Twenthe Fonds	-	26 000	-
<i>Overig</i>			
Bijdrage Stichting Rijksmuseum Twenthe Fonds	20 000	20 000	20 000
Overig	-	190 800	-
Totaal private fondsen	162 700	263 000	98 200
Totaal goede doelenloterijen	-	-	-
Totale subsidies/bijdragen	3 761 900	3 719 600	3 767 300
TOTALE BATEN	<u>4 688 900</u>	<u>4 214 100</u>	<u>4 170 600</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Stichting Rijksmuseum Twenthe

	Werkelijk 2014	Begroting 2014	Werkelijk 2013
	€	€	€
LASTEN			
Salarislasten			
Publieksfunctie			
Vaste presentatie	23 300	35 600	33 500
Tijdelijke presentatie	83 500	116 400	97 800
Marketing en communicatie	278 800	191 000	185 800
Educatie	102 400	87 600	88 400
Bewaking	129 700	117 600	121 600
Collectiefunctie			
Onderzoek & registratie	57 700	47 700	51 200
Conserveren & restauratie	74 300	55 000	61 400
Verwerven & afstoten	7 400	7 300	6 900
Algemeen beheer			
Directie en secretariaat	141 600	141 300	140 300
Personeelszaken	17 600	17 500	16 700
Financiële zaken	44 100	41 600	41 800
Algemene zaken	126 500	122 300	122 900
Gebouwen en terreinen	104 500	108 900	105 400
Beveiliging	142 200	141 000	139 500
Museumcafé	27 300	29 200	27 100
Totaal lonen en salarissen	1 360 900	1 260 000	1 240 300
Afschrijvingen	178 000	201 500	160 300
Huren	918 700	1 659 400	1 592 100
Aankopen	139 300	72 000	103 200

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015
paraaf

Stichting Rijksmuseum Twenthe

	Werkelijk 2014 €	Begroting 2014 €	Werkelijk 2013 €
Overige lasten			
Beheerslasten			
Bureau- en organisatiekosten	119 200	136 500	128 400
Kosten financiële administratie	26 100	20 500	21 700
Personeelszaken	11 300	60 000	109 200
Gebouwen en terreinen	148 700	148 300	135 800
Bewaking	11 400	8 000	8 000
Inkopen museumcafe	87 500	45 000	38 300
Inkopen museumkaart	52 700	30 000	37 700
Inkopen museumwinkel	91 400	55 000	30 700
Collectiefunctie			
Met aankopen samenhangende verwervingskosten	25 600	35 000	27 100
Collectiebeheer (registratie, bruikleenverkeer etc.)	500	5 000	-
Onderzoek en documentatie	1 300	-	1 400
Conservering en restauratie			
- Externe restauraties	15 900	5 000	3 500
- Materieel restauratie-atelier	800	2 000	2 300
Publieksfunctie			
Projecten	488 400	355 000	258 400
Marketing en communicatie	190 800	200 000	132 600
Educatie	23 800	-	22 300
Totaal overige lasten	1 295 400	1 105 300	957 400
TOTALE LASTEN	3 892 300	4 298 200	4 053 300
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	<u>796 600</u>	<u>- 84 100</u>	<u>117 300</u>
Saldo rentebaten/-lasten	18 000	20 000	14 400
Saldo bijzondere baten/lasten	-	-	19 700
Mutatie aankoopfonds	-	-	-
EXPLOITATIESALDO	<u>814 600</u>	<u>- 64 100</u>	<u>151 400</u>

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Toelichting op de categoriale en functionele exploitatierekening

FUNCTIONEEL →	Totaal	Publieksfunctie		Collectiefunctie			Wetenschap- pelijke functie	Algemeen beheer
		Vaste presentatie	Tijdelijke presentatie	Onderzoek & Registratie	Conserveren & Restaureren	Vererving & Afstoten		
CATEGORIAAL →								
BATEN								
Directe opbrengsten								
Publiekinkomsten								
Inkomsten uit entreegelden (en MJK)	537 800	166 000	371 800					181 500
Inkomsten uit horeca-expl.	181 500							
Inkomsten uit museumwinkel	130 000	82 000	48 000					
Cursussen	2 800	2 800						
Rondleidingen	6 000	3 000	3 000					
Sponsorinkomsten	3 700		3 700					
Overige inkomsten								
Restauratie voor derden	3 300				3 300			
Overige directe inkomsten	28 000	20 400	7 600					
Indirecte opbrengsten								
Kapitalisatie van vrijwilligers	-							-
Indirecte sponsoring	-							
Overige inkomsten.	33 900							33 900
Totale opbrengsten	927 000	274 200	434 100		3 200			215 400
Structurele subsidie OCW								
Waarvan huren	1 728 600	573 000	439 100	66 600	441 700	1 000		207 200
Waarvan exploitatiebijdrage	869 600	334 100	389 300	63 000	77 500	5 700		
Structurele subsidie provincie	-							
Structurele subsidie gemeente	-							
Structurele subsidie ander orgaan dan OCW, provincie, gemeente	-							
Totale structurele subsidies/ bijdragen	2 598 200	907 100	828 400	129 600	519 200	6 700		207 200

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Stichting Rijksmuseum Twenthe

FUNCTIONEEL →	Totaal	Publieksfunctie		Collectiefunctie			Wetenschap- pelijke functie	Algemeen beheer
		Vaste presentatie	Tijdelijke presentatie	Onderzoek & Registratie	Conserveren & Restaureren	Verwerving & Afstoten		
CATEGORIAAL →								
BATEN								
Overige (niet-structurele) subsidies/bijdragen								
<i>Uit publieke middelen</i>								
Ministerie van OCW Openstelling museum	433 000	166 400	194 000	31 300	38 600	2 700		
Provincie	70 000	26 900	31 300	5 100	6 200	500		
Gemeente	70 000	26 900	31 300	5 100	6 200	500		
Werkgelegenheid	20 300	9 600	10 700					
Educatie								
Gemeente Enschede comb.func	20 000	10 000	10 000					
Provincie Overijssel	12 700	6 300	6 400					
Projecten								
Mondriaan Stichting	158 800		123 800			35 000		
Gemeente Enschede	6 200		6 200					
Totaal (niet-structurele) subsidies/bijdragen	791 000	246 100	413 700	41 500	51 000	38 700		
<i>Uit private middelen</i>								
Particulieren	95 300					95 300		
Vriendenvereniging	70 300		70 300					
Bedrijven	44 400	44 400						
Private fondsen								
Bijdrage Stichting Rijksmuseum Twenthe Fonds	46 700		46 700					
Bijdrage Stichting G. J. van Heek Jr. Fonds	36 000		36 000					
Bijdrage Prins Bernhard Cultuurfonds	12 500		12 500					
Bijdrage VSB	37 500		37 500					
Bijdrage SNS	30 000		30 000					
Totale private fondsen	372 700	44 400	233 000			95 300		
Totale Subsidies/bijdragen	3 761 900	1 197 600	1 475 100	171 100	570 200	140 700		207 200
TOTALE BATEN	4 688 900	1 471 800	1 909 200	171 100	573 500	140 700		422 600

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Stichting Rijksmuseum Twenthe

FUNCTIONEEL →	Totaal	Publieksfunctie		Collectiefunctie			Wetenschap- pelijke functie	Algemeen beheer
		Vaste presentatie	Tijdelijke presentatie	Onderzoek & Registratie	Conserveren & Restaureren	Verwerving & Afstoten	Onderzoek & Documentatie	
CATEGORIAAL →								
LASTEN								
Salarislasten								
Publieksfunctie								
Vaste presentatie	23 300	23 300						
Tijdelijke presentatie	83 500		83 500					
Marketing en communicatie	278 800	139 400	139 400					
Educatie	102 400	51 200	51 200					
Bewaking	129 700	73 900	55 800					
Collectiefunctie								
Onderzoek & registratie	57 700			57 700				
Conserveren & restauratie	74 300				74 300			
Verwerven & afstoten	7 400					7 400		
Algemeen beheer:								
Directie en secretariaat	141 600							141 600
Personeelszaken	17 600							17 600
Financiële zaken	44 100							44 100
Algemene zaken	126 500							126 500
Gebouwen en terreinen	104 500							104 500
Beveiliging	142 200							142 200
Museumcafé	27 300							27 300
Totale salarislasten	1 360 900	287 800	329 900	57 700	74 300	7 400		603 800
Afschrijvingen	178 000	59 000	45 200	6 900	45 500	100		21 300
Huur	918 700	304 500	233 400	35 400	234 800	500		110 100
Aankopen	139 300					139 300		
Overige lasten:								
Beheerslasten								
Bureau- en organisatiekosten	119 200							119 200
Kosten financiële administratie	26 100							26 100
Personeelszaken	11 300	-8 900	-10 300	-1 700	-2 100	-100		34 500
Gebouwen en terreinen	148 700	46 600	35 700	5 400	44 200			16 800
Bewaking	11 400	3 400	2 600					5 400
Inkopen museumcafé	87 500							87 500
Inkopen museumkaart	52 700	52 700						
Inkopen museumwinkel	91 400	27 400	64 000					
Totaal beheerslasten	548 300	121 200	92 000	3 700	42 100	-100		289 500

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015
paraaf

Stichting Rijksmuseum Twenthe

FUNCTIONEEL →	Totaal	Publieksfunctie		Collectiefunctie			Wetenschap- pelijke functie	Algemeen beheer
CATEGORIAAL →		Vaste presentatie	Tijdelijke presentatie	Onderzoek & Registratie	Conservieren & Restaureren	Verwerving & Afstoten	Onderzoek & Documentatie	
vervolg overige lasten:								
Collectiefunctie								
Met bruiklenen samenhangende verwervingskosten	25 600					25 600		
Collectiebeheer (registratie, bruikleenverkeer etc.)	500				500			
Onderzoek en documentatie	1 300			1 300				
Conservering en restauratie								
- Externe restauraties	15 900				15 900			
- Materieel restauratieatelier	800				800			
Totaal collectiefunctie	44 100			1 300	17 200	25 600		
Publieksfunctie								
Projecten	488 400		488 400					
Marketing en communicatie	190 800	95 400	95 400					
Educatie	23 800	12 600	11 200					
Totaal publieksfunctie	703 000	108 000	595 000					
Totaal overige lasten	1 295 400	229 100	687 000	5 000	59 300	25 500		289 500
TOTALE LASTEN	3 892 300	880 400	1 295 500	105 000	413 900	172 800		1 024 700
SALDO UIT GEWONE BEDRIJFSVOERING	796 600	591 400	613 700	66 100	159 600	- 32 100		- 602 100
Saldo rentebaten/-lasten	18 000							18 000
Saldo overige buitengewone baten/lasten								
Mutatie aankoopfonds								
SALDO UIT BEDRIJFSVOERING	814 600	591 400	613 700	66 100	159 600	-32 100		- 584 100
Toerekening algemeen beheer		- 224 500	- 261 500	- 42 300	- 52 000	- 3 800		- 584 100
Toerekening kosten algemeen beheer is geschied op basis van het aantal directe arbeidsuren per functie.								
Directe arbeidsuren	25 852	9 934	11 575	1 872	2 303	168		
EXPLOITATIERESULTAAT	814 600	366 900	352 200	23 800	107 600	- 35 900		-

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015
paraaf

Eigen inkomsten

	Werkelijk 2014 €	Werkelijk 2013 €
Directe opbrengsten		
Publiekinkomsten	858 100	343 600
Sponsorinkomsten	3 700	9 200
Overige inkomsten	31 300	21 500
Indirecte opbrengsten	33 900	29 000
Bijdragen uit private middelen	<u>372 700</u>	<u>261 600</u>
Totaal eigen inkomsten	1 299 700	664 900
 Structurele subsidies		
Subsidie OCW	2 598 200	2 570 700
 Percentage eigen inkomsten	50,0 %	25,9 %
 Percentage eigen inkomsten na verplichte dotatie van € 673 400 aan bestemmingsfonds OCW Huisvesting	67,5 %	25,9 %

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum **23 MAART 2015**
paraaf

Resultaatbestemming 2014

	€
Exploitatiesaldo	814 600
Mutaties bestemmingsfondsen OCW:	
Toevoeging aan het bestemmingsfonds OCW Huisvesting	- 673 400
Mutaties bestemmingsreserves OCW:	
Onttrekking aan de bestemmingsreserve OCW Projectsubsidie veiligheid	77 900
Onttrekking aan de bestemmingsreserve OCW Projectsubsidie technisch vervangingsonderhoud	<u>9 200</u>
Exploitatiesaldo na mutaties bestemmingsfondsen en -reserves OCW	228 300
Toevoeging aan het bestemmingsfonds OCW niet bestede subsidie CuNo 2013-2016	- 126 500
Toevoeging aan de bestemmingsreserve tijdelijke presentaties	- 119 200
Onttrekking aan de bestemmingsreserve bedrijfsinstallatie/entreehal	<u>17 400</u>
	-

Het positieve exploitatieresultaat, na dotatie en onttrekkingen aan de bestemmingsfondsen en -reserves OCW, is toegevoegd aan het bestemmingsfonds Niet bestede subsidie CuNo 2013-2016 naar rato van het aandeel structurele subsidies van OCW (excl. projectsubsidies) ten opzichte van de totale baten.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

Rapportage in het kader van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (WNT)

2014

	Functie	Omvang (in fte)	Duur dienstverband	Beloning	Belastbare vaste en variabele onkosten- vergoeding
Bestuur					
Drs. K.A. Odding	Directeur- bestuurder	0,89	1/1 – 31/12	115.200 *	-
Raad van Toezicht					
Mr. E. ten Cate	Voorzitter		1/1 – 31/12	-	-
Drs. B. Fransen	Lid		1/1 – 31/12	-	-
Mr. Dr. E. Helder	Lid		1/1 – 31/12	-	-
Mr. G.J. Jansen	Lid		1/1 – 31/12	-	-
Drs. P.J. Schoon	Lid		1/1 – 31/12	-	-

* De directeur-bestuurder en de leden van de Raad van Toezicht zijn niet in loondienst van de stichting. Van voorzieningen ten behoeve van beloningen betaalbaar op termijn en uitkeringen wegens beëindiging van het dienstverband is dan ook geen sprake.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Afgegeven ten behoeve van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Aan: de Raad van Toezicht en het bestuur van Stichting Rijksmuseum Twenthe

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport op pagina 22 tot en met pagina 49 opgenomen jaarrekening 2014 van Stichting Rijksmuseum Twenthe te Enschede gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de exploitatierekening over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen.

Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is tenslotte verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van de relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol Cultuursubsidies Instellingen en het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede voor de naleving van de relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Rijksmuseum Twenthe per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen en de bepalingen van en krachtens de WNT.

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2014 voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals die in de subsidiebeschikking en het Controleprotocol Cultuursubsidies Instellingen zijn vermeld.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW en het Handboek Verantwoording Cultuursubsidies Instellingen is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Hengelo, 23 maart 2015

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. R.W. van Hecke RA

VOOR WAARMERKINGSDOELEINDEN
BDO Audit & Assurance B.V.

datum 23 MAART 2015

paraaf